

ISKRICE

List učenika OŠ Gornja Vežica, Rijeka • Godina XLII. • Broj 42 • lipanj 2018.

● ŠKOLSKO ZRCALO

● SVIJET OKO NAS

● ZELENO ŠKOLSKO ZRCALO

● SPORT I SPORTAŠI

ISKRICE, učenički list OŠ Gornja Vežica,
godina XLII., broj 42, lipanj 2018.

Teme:

Izlazi jednom godišnje

e-škole: uspostava sustava razvoja
digitalno zrelih škola

Adresa uredništva

OŠ Gornja Vežica

Gornja Vežica 31

51000 Rijeka

tel./fax: 051/411-516

e-mail: os-rijeka-021@skole.t-com.hr

Projekt „Kamen“

Radionice

Razgovori

Putovanja

Eko, eko...

Školski vrt

Noć knjige

Moja Rijeka

Naši uspjesi

Nakladnik: OŠ Gornja Vežica

a nakladnika: ravnateljica Bojana Matešin, prof.

Urednica: Tamara Broznić Škalamera, prof.

Fotografije: u listu su korištene fotografije iz školske fotodokumentacije i obiteljskih albuma

Uredništvo: Marko Drozdek, Evelin Francetić, Borna Vuković, 7.a, Vita Blašković, Neva Matić
Mesarosz i Dora Pleše, 6.b

Drage čitateljice i čitatelji,

*Iskrice su opet poletjele krajem školske godine. Nastojali smo
zabilježiti zanimljive događaje iz školskoga
života, putovali smo,
razgovarali...*

Uživajte čitajući!

Uredništvo

Dijamantni status eko škole
- podizanje zastave

„e-ŠKOLE: USPOSTAVA SUSTAVA RAZVOJA DIGITALNO ZRELIH ŠKOLA“

Varaždin, Zagreb, Osijek, Rijeka i Split bogatiji su za Regionalne obrazovne centre (ROC-eve). Centre je otvorila Hrvatska akademska i istraživačka mreža - CARNET u sklopu provedbe pilot projekta „e-ŠKOLE: USPOSTAVA SUSTAVA RAZVOJA DIGITALNO ZRELIH ŠKOLA“.

Svih pet ROC-eva otvoreno je istovremeno uz videokonferencijsko

uključivanje, a središnja svečanost održana je u Prvoj gimnaziji Varaždin gdje je otvaranju ROC-a, uz čelne ljude CARNET-a i pilot projekta e-Škole, prisustvovala i ministrica znanosti i obrazovanja, prof. dr. sc. **Blaženka Divjak**. Iz naše se škole, putem videokonferencije, javila **Sanda Sušan**j, pročelnica odjela za odgoj i školstvo, a govorila je i naša

ravnateljica **Bojana Matešin** te

profesor **Diego Tich**.

Evo kako je to doživio naš učenik:

Dana 15.5.2018. u našoj školi Osnovnoj školi Gornja Vežica bilo je otvaranje najnovije učionice. Učionica je dio projekta "E-škole" te smo imali sreće što je naša škola izabrana za realizaciju tog projekta. U su postavljene dvije nove "pametne ploče",

učionicu nove klupe šesterokutnog stolice te ostale stvari potrebne za opremanje učionice. Kao članovi filmske ekipe, prijatelj i ja smo bili jedina djeca koja su bila na otvaranju. Pažljivo smo snimali i promatrali prezentacije. Na kraju, pri odlasku, dobili smo vrećice s poklonima, kao i svi prisutni. U vrećici su se nalazili majica, "USB stick", kemijska i druge sitnice. U novoj ćemo učionici moći učiti na zabavnije i drugačije načine.

Leo Čučak, 7.a

Dan škole – kamen – eko škola

Ove je godine naš školski projekt bio kamen, s kojim smo se družili cijele godine, a ponajviše 25.-27. 4., kada je obilježen dan škole. Mlađi razredi su održali priredbu za roditelje koju je pratila i prodajna izložba predmeta izrađenih u klopuprojekta kamen. Viši razredi predstavili su svoje zanimljive projekte svojim suučenicima. Na kraju prezentacija otišli smo na nogometno igralište gdje su uz zvukove himne eko škole dijamantnu eko zastavu svečano podigli učenici koji su na natjecanjima došli do državne razine, Andi i Nereo.

U četvrtak 17. 5. 2018. učenici dodatne nastave kemije iz 7. razreda i učenici Eko skupine iz 5. razreda su naučili jedan od načina recikliranja papira.

S ciljem razvijanja ekološke svijesti, učiteljice Mateja ŠUSTIĆ (kemija), Nevena MATIJAŠIĆ (priroda i biologija) te naša pedagoginja Martina ŠEŠA, uputile su učenike kako mogu izraditi svoj vlastiti papir od materijala koje imaju kod kuće.

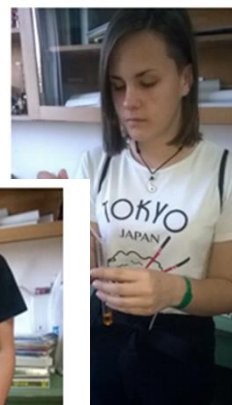
Učenici su izrađivali vlastite kalupe za papir koristeći žice i najlonke, zatim dodavali neke od sastojaka kako bi personalizirali papir (mirisi, boje i arome) i radili reciklažnu smjesu po uputama učiteljice kemije koja je već reciklirala papir na ovaj način. Naši učenici su naučili nešto novo i pritom se dobro zabavili.

Učenici dodatne nastave kemije, Tina Frančičković, Ema Pelčić, Mara Golob i Tin Brkić, su sudjelovali u projektu za nakladnika Profil Klett pod nazivom 'Želim stablo'. Cilj je bio proučavati sustav u kojem je rasla biljka djevojačka kosa. Biljka raste u posudici sa zemljom koja je spojena na sustav za navodnjavanje vođen microbitom. Tijekom projekta učenici su, skupa s profesoricom planirali kako su tako zemlje u kojoj uzoraka koje koji su sok ljubičastog pogledati i na

kemije Matejom Šustić, uklopiti predmet kemije u odabrali odrediti pH je rasla biljka. Uzimali su su testirali na sve postojali u školi, a također su izrađivali i kućnu verziju indikatora-kupusa. Došli su do zanimljivih otkrića, a njihov rad možete web stranici Profil Kletta.

projekt pa otopine više indikatore

Dan planeta Zemlje

U petak, 20. travnja 2018. godine, u Parku Mlaka je održana javnozdravstvena akcija kojom je obilježen Dan planeta Zemlje. Obilježavanje je dio Nacionalnog programa Živjeti zdravo, komponente Zdravlje i okoliš, podmodula Volonteri u parku te projekta „Rijeka – Zdravi grad“.

Aktivnosti su se održale u organizaciji Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko – goranske županije i Grada Rijeke, a priključili su im se Društvo „Naša djeca“ Rijeka, MUP, Gradsko društvo Crvenog križa Rijeka i Centar predškolskog odgoja Potok. U obilježavanju su sudjelovali učenici Centra za odgoj i obrazovanje, OŠ Podmurvice, OŠ Kantrida, OŠ San Nicolo,

Ekonomске škole Mije Mirkovića Rijeka te članovi Udruge osoba s intelektualnim teškoćama Rijeka – Srce. U sklopu manifestacije održane su se brojne aktivnosti usmjerene na najmlađe građane Rijeke.

Mladi čuvari okoliša (učenici OŠ Gornja Vežica, OŠ Kantrida, OŠ San Nicolo, OŠ Podmurvice i Srednje ekonomske škole Mije Mirkovića Rijeka) zajedno s volonterima Društva „Naša djeca“ Rijeka te mentorima i djelatnicima NZZJZ i Javne ustanove Priroda odradili su znanstveno-istraživačku rekreativnu radionicu pod nazivom „Z – KAO ZEMLJA“, u sklopu koje su šetnjom kroz park Mlaka raspoznavali pojedine vrste drveća i grmlja, učili o njihovim obilježjima, upoznali se s važnošću vode za život na zemlji te uzimali uzorke vode iz potočića koji se nalazi u parku. Na postavljenim štandovima raspoznavali su jestive samonikle biljke te rješavali ekološke zadatke.

Iz naše su škole sudjelovali učenici 3. razreda TIA LIVERIĆ KOVAČEVIĆ, LINA LIPOVAC, IVANO BOZANIĆ i učenici 4. razreda PAOLA MRKONJIĆ, LANA JURIŠIĆ STARČEVIĆ, DIANA JAKOVAC, ITANA AHEL. Učenike su vodile učiteljice ALEKSANDRA TOPIĆ i MANUELA STANČIĆ.

Gradsko društvo Crvenog križa postavilo je izložbu literarnih i likovnih ueničkih radova nastalih u sklopu provođenja programa Gradskog društva Crvenog križa u školama, a na temu „Zemlja, moj planet“. MUP se priključio sa svojim info štandom, brošurama, letcima te izložio svoj program prevencije zloporabe alkohola i droga, a sudionici su imali priliku isprobati tzv. “pijane naočale”. Učenici Centra za odgoj i obrazovanje postavili su izložbu radova na temu planeta Zemlje, a učenici volonterskog kluba OŠ Podmurvice upoznali su se sa sadržajem programa svih sudionika, pogledali

ISKRICE 2018.

izložbe te sudjelovali u organiziranim igrama (cip-cop, preskakivanje užeta, preskakivanje vijače, badminton, lastik itd.)

Nakon opisanih sadržaja obilježavanje se nastavilo (podcentrima Mlaka i praktične i istraživačke temu planeta Zemlje te

Cilj javnozdravstvenih park, vratiti djecu u života, podizanje svijesti o prirode te poticanje

koji su se odvijali u parku Mlaka, u Centru predškolskog odgoja Potok Topolino) gdje su održane likovne, aktivnosti djece, izloženi dječji radovi na održane igre na vanjskom prostoru.

aktivnosti u parku u prvom redu je oživjeti parkove, promicanje zdravih stilova odgovornosti prema očuvanju zdravlja i međugeneracijske suradnje.

Djeca na Korzu nudila zalogaje od žira, koprive...

Mladi čuvari okoliša

Cilj manifestacije je edukacija građanstva o različitostima našeg okoliša, ali i razvijanje pozitivnih stavova prema izvorima hrane iz prirode U organizaciji Eko centra Mladih čuvara okoliša Društva »Naša djeca« a u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo PGŽ-e i Javnom ustanovom Priroda danas se na Korzu na temu »Prehrana nekonvencionalnim izvorima iz prirode« održala 43. Multimedijalna eko

projekcija na kojoj je sudjelovalo 18. ekipa sastavljenih od mladih čuvara učenika osnovnih i srednjih škola.

Ekipe naše škole činili su učenici 3. razreda TIA LIVERIĆ KOVAČEVIĆ, LINA LIPOVAC, IVANO BOZANIĆ i učenici 4. razreda PAOLA MRKONJIĆ, LANA JURIŠIĆ STARČEVIĆ, DIANA JAKOVAC, ITANA AHEL. Učenike su vodile učiteljice ALEKSANDRA TOPIĆ i MANUELA STANČIĆ.

Učenici su na postavljenim štandovima prolaznicima nudili hranu pripremljenu od nekonvencionalnih ali i autohtonih sirovina kao su kopriva, žir, smkova, bosiljak i slično.

Posjet azilu za napuštene pse

Tijekom svibnja učenici koji pohađaju program Građanskog odgoja i obrazovanja pokrenuli su akciju prikupljanja pomoći azilu za pse

Društva za zaštitu životinja Rijeka koji se nalazi između Viškova i Kastva. Prikupili smo dosta hrane, starih deka i nešto igračka te smo prikupljeno

odnjeli u Azil. Zahvaljujemo svim učenicima koji su nešto donirali. Dana 23. svibnja 2018. otišli smo u Azil za napuštene pse. Još prije nego li smo odlučili doći tamo volonterka iz azila na je

došla na sat i pokazala kolika je odgovornost imati psa. Da ne dođemo tamo baš praznih ruku odlučili smo pokrenuti akciju sakupljanja hrane i deka. Išlo nas je troje i nastavnica Tihana Pavlek, a krenuli smo nakon velikoga odmora. Sam azil bio je

dosta udaljen od Vežice. Kako još nikad nisam bila tamo moja očekivanja bila su ponešto dugačija. Kada smo došli tamo svi su psi lajali i svi su bili zatvoreni u malim kavezima. To me rastužilo. Nekoliko pasa su pustili iz kaveza. Neki su bili veseli, neki ravnodušni, a neki su se bojali. Onda sam još saznala da preko tjedna nema dovoljno volontera koji bi se brinuli o njima npr. vodili ih u šetnju. Ipak razveselila me činjenica da se ti psi usvajaju i to ne samo iz Hrvatske već i iz drugih država. Svašta sam tamo naučila, ali bih ipak trebala razmisliti dali bih ponovo išla tamo.

Petra Garaj, 5.a

Sve je više obitelji koje imaju barem jednoga kućnog ljubimca.

PAS - IZGUBLJENI KOMPAS

Pravi ljubitelji pasa trebali bi shvatiti da je psu njegovo prirodno ponašanje jednako važno kao i ljudima njihovo.

Svako je dijete barem jednom poželjelo imati svojega krznenog prijatelja. Sve je više obitelji koje imaju barem jednoga kućnog ljubimca, u većini slučajeva psa jer ljudi ih smatraju najboljim čovjekovim prijateljem. Lijepi su i veoma su odani ljudima za koje se snažno vežu. Pametni su pa brzo nauče izvršavati jednostavne zapovjedi i zabavne trikove.

Svakodnevno viđam pse po ulicama i parkovima, no od nedavno čini mi se da ih je sve više i po trgovačkim centrima pa i javnim ustanovama. Za njih se grade hoteli, parkovi i plaže. Vlasnici se prema njima ponašaju zahtjevno, kao da misle da psi mogu govoriti. Neprestano im pričaju vjerojatno očekujući da će im odgovoriti. U kafićima psi sjede na stolicama, a vlasnici ih ponekad voze i u dječjim kolicima. Oblače im kaputiće i Adidog trenerke. Prave im frizure i „guše“ ih vrpcama, lancima i mašnjama. Ponašaju prema njima kao prema vlastitoj djeci. Nazivaju ih svojim bebama i curicama. I ne pitaju se uživaju li psi u tome.

Za takvo mučenje psi nisu krivi. Ljudi su izgubili kompas brinući se o psima kao o ljudima. Čini se da nemaju poštovanja ni prema drugim ljudima ni prema životinjama. Budući da je krava domaća životinja isto kao i pas, znači li to da ja s

kravom smijem ići u trgovački centar? Ljubitelji pasa vjerojatno bi pomislili da je dovesti kravu u trgovački centar nedopustivo i bezobzirno, a upravo

to ja pomislim kada uvedu dlakavu životinju u trgovinu s odjećom ili čak s hranom.

Neki sam dan čula dvije zabrinute prijateljice s njihovim malim psima koje su u parku glasno pričale o njihovim izmetima. Razgovarale su kao da imaju svoje bebe a ne, kako su to možda zaboravile, životinje. Neodgovorno je što neki pse uvode i u javni prijevoz. Nastavimo li tako, uskoro ćemo ustajati psima, a ne ljudima. Da ne govorim o tome da se djeca ne mogu više bezbrižno igrati u parkovima i šetati pločnicima jer je sve prepuno psećega izmeta. Dogodilo mi se jednom na odbojkaškom treningu da sam stavila ruku u pseći izmet koji je vjerojatno neposredno prije toga moja prijateljica donijela na tenisici.

Osim na ulice i u parkove vlasnici pse dovode i u javne ustanove. Kada se djelatnici pobune, neuviđavni vlasnici drsko odgovore da nigdje ne piše da psi ne smiju ući, tj. da nema naljepnice crveno prekrštenoga psa koja to pokazuje. Zar nije već samo po sebi razumljivo da psima nije baš svagdje mjesto?

Volim pse i nemam ništa protiv njih, naprotiv, mislim da su oni korisno društvo

ISKRICE 2018.

usamljenima te da bezuvjetno vole svoje vlasnike. Mnogi ljudi najvjerojatnije nisu svjesni da od svojih pasa očekuju da imaju karakteristike čovjeka. Vlasnici pasa dopuštaju si da preko svojih ljubimaca iskazuju osjećaje namijenjene ljudima te da djecu zamjenjuju štencima, a ljudske prijatelje čovjekovim najboljim prijateljem.

Pravi ljubitelji pasa trebali bi shvatiti da je psu njegovo prirodno ponašanje jednako važno kao i ljudima njihovo. Psi ne mogu postati ljudi, niti bi to od njih trebalo očekivati!

Dorothea Morić, 7. b

ŠKOLSKI VRT i dalje napreduje, biljke rastu, plodovi zore.

U našem školskom vrtu može se još naći i blitve, salate, graška, lavande, ružmarina i još mnogo toga. Za ovo oboljenje plodova zaslužni su učenici i roditelji 4.b s učiteljicom Mandicom Drakulom, eko skupina, učiteljica Nevena Matijašić i učiteljica Sanja M. Vukasović uz svesrdnu podršku ravnateljice Bojane Matešin.

mrkva, tikvice...

krumpir,
raštica
cinije...

bob, fažoleti, peršin, salata...

jagode, koromač...

Ukrašeni i lijepo uređeni izlozi mame svojim ponudama.

UVEZENA SHOPPING GROZNICA

Je li to neko nepisano pravilo Zapada, s kojim se u svakom pogledu želimo poistovjetiti, napravilo od nas potrošačko društvo?

Svatko je od nas bar jednom prošetao velikim trgovačkim centrom. One kojima je takva šetnja prešla u potrošačku naviku nazivamo shoppingholičarima. Ukrašeni i lijepo uređeni izlozi mame svojim ponudama i obične kupce, a ne samo shoppingholičare. Reklamni panoji već su osvanuli na svim važnijim punktovima da nitko, kojim slučajem, ne bi zaboravio na *mjesec darivanja*.

Složiti ćete se sa mnom da postavljanje kućica na Korzu u svima nama budi osjećaj zajedništva, ljubavi i topline, ali te su kućice tek nagovještaj ludila koje će tek uslijediti. Ulični prodavači šiba preduhitre Svetog Nikolu i već tri-četiri dana prije blagdana prostru šibe po Korzu. Ima ih srebrnih, zlatnih, s vrpcama, s lutkicama... Upitam se kako reaguju najmlađi kad vide toliko šiba. Stječu li dojam da nitko od njih nije bio dobar i da ne zaslužuju samo jednu nego i više šiba. Nije Nikolina šiba samo za djecu. Starije gospođe iz moje zgrade časte svoje muževe šibom za Svetoga Nikolu. Bitno je da iz torbe viri kupljena šiba, da susjedi vide.

Kuda god se okrenem, svugdje je gužva. Kupuje se sve i svašta za svakoga, od božićnih

ukrasa do odjeće i obuće te kozmetike, a o hrani da i ne govorim. Znala sam s mamom stajati u redu za par prehrambenih proizvoda i po sat vremena. Ponekad bi mi se zavrtjelo u glavi. Glasna se glazba čuje iz svake trgovine i kao hobotnica svojim pipcima uvlači nas u svijet potrošnje. Ljudi nas mijenja i veseli brzo i lako otvaraju svoje novčanike. Kozmetika i modni dodaci najtraženija su roba pa se za njih morate pobrinuti na vrijeme. Inače nećete naći ono što ste tražili, a prodavačica će sa namještenim smiješkom reći: „Prodano!“ A što ćete onda? Stoga vam predlažem da na vrijeme uđete u trgovački centar i kupite poklone za mile, milije i najmilije. Ne zaboravite da ćete red čekati i za zamatanje darova. Unaprijed planirajte da što bezbolnije prođete.

Ako ste odlučili da ovoga prosinca nećete nikoga darivati, računajte da ćete se istaknuti i da se nećete stopiti s potrošačkom masom koja će nositi jednu ili više ukrasnih vrećica. Shopping groznica je učinila svoje pa gotovo svatko od nas priželjkuje mali znak pažnje koji će nam izmamiti osmijeh na lice i učiniti nas sretnim.

Je li to neko nepisano pravilo Zapada, s kojim se u svakom pogledu želimo poistovjetiti, napravilo od nas potrošačko

društvo? Možemo li uskoro očekivati kampiranje ispred trgovačkih centara u suludoj borbi za jeftine artikle po uzoru na naše Zapadne susjede. Zašto za poklonjenu čokoladu spustimo pogled i promrsimo zahvalu, a za poklonjen mobitel razrogačimo zjenice i objeručke ga

šćepamo? Možda je to pitanje za neku drugu temu. Do tada, dragi moji potrošači, kupujte, trošite i uživajte dok sa Zapada ne dođu neka sasvim drukčija nepisana pravila.

Bruna Mišćević, 7. b

Gdje je nestala usmena komunikacija?

MARIONETE U MREŽI TEHNOLOGIJE

Prolazimo kroz život sa slušalicama u ušima isključeni iz realnosti i umreženi s cijelim svijetom.

Danas kada je mobilna telefonija i kompjutorizacija podignuta na iznimno visoku razinu, a informatička oprema dostupnija nego ikada, sa sigurnošću možemo tvrditi: „Komunikacija nam se često svodi na tipkanje po tastaturi i mobitelu.“

Razvoj informacijske tehnologije omogućava pojedincu da „zatvorenih usta“ izražava svoje misli, da kupuje i prodaje, da rezervira smještaj, da istražuje... Možda će nam u budućnosti računalo ili mobitel čitati misli pa ćemo biti pošteđeni i tipkanja. Svakodnevno nas *bombardiraju* najnovijim mobitelima, tabletima, najsuvremenijim aplikacijama. Teško je sve novine pohvatati u moru stručnih informatička dostignuća uvlače nas a ipak ukalupljeni svijet.

Svjedoci smo gospodarski Hrvatskoj. Ipak, kada pogledam oko na zavidnoj razini. Svatko od nas s džepa svoj najnoviji Samsung, Dobna granica ne postoji. Dogodi se starijem čovjeku zazvoni mobitel, a čuje jer je vidljivo da ima slušni uglavnom popraćena smijehom Mlađa populacija sa slušalicama u *bulji* u zaslon mobitela. Slušalice su postale modni dodatak bilo da trčiš u prirodi, bilo da putuješ do posla ili do škole, bilo da sjediš u parku s prijateljima.

Pitam se koliko je cvrkuta ptica i šuštanja lišća propušteno, koliko zapljuskivanja valova čuju samo hridi... Nismo niti svjesni da postajemo marionete modernoga doba, marionete tehnologije, a udaljavamo se jedan od drugoga. Čovjek od čovjeka.

Gdje je nestala usmena komunikacija? Eto, dragi moji, vidite i sami: svedena je na najmanju mjeru. Šetnje uz ugodno ćaskanje zamijenili smo porukama, dopisivanjem preko Vibera, postavljanjem statusa na Facebooku, objavljivanjem fotografija na Instagramu. Danas su nam kao na dlanu servirani nebrojeni oblici komunikacije, a na nama je da učinimo samo jedan *klik*. Bravo, umrežen si! „Prijatelji“ iz cijeloga svijeta lajkaju moje slike na Instagramu. Nedostatak prave komunikacije dovoljan je razlog da na društvenim mrežama otkrijemo svoj život i jednako tako slobodno uđemo u tuđe živote. Svatko od nas ima svoj unutarnji poriv za takvu komunikaciju koji je teško dokučiti. Možda je to cijena koju plaćamo za ovaj strelovito brzi životni ritam.

izraza. Moderna u jedan sasvim drugi,

vrlo teške situacije u sebe, slika društva je ponosom izvlači iz iPhone ili Huawei. u autobusu da da ga on uopće ne aparat. Situacija većine prisutnih. ušima hipnotizirano

ISKRICE 2018.

Složiti će te se sa mnom da se ritual svakodnevnog pozdravljanja sveo na kimanje glavom. U mojoj zgradi većina starijih susjeda lijek od učmale samoće vidi u srdačnom otvaranju ulaznih vrata. Tada nastaju referati o kulinarskom umijeću, o neizbježnom dnevnom jelovniku, o promjenama na cvijeću ili u vrtu, o vremenu i, neizostavno, o buci u zgradi. Ponekad mi iscrpna ponavljanja postanu zamorna jer mi se žuri. Onda pomislim: „Možda danas susjeda ne bi ni riječ čula da nije mene srela.“ Ako joj je moje slušanje uljepšalo dan, i ja sam sretna.

Dobrosusjedski odnosi, prijateljstva pa i ljubavi počinju komunikacijom. Je li tko veseo, vedar, osjećajan ili samozatajan, nećemo saznati dok ga ne upoznamo. Možda se iza najnovije slike na Instagramu krije ranjena i neshvaćena osoba koja izgleda napadno, a čiji izgled vara. Ne možemo saznati jer nismo vidoviti. Kako bismo svaki dan učinili sretnim i neponovljivim sebi i uistinu dragim ljudima, osluhnimo svijet. Lijepa riječ i poklonjen osmijeh nekome će uljepšati dan.

Možda nam baš sada netko želi prići i pružiti ruku, a mi prolazimo sa slušalicama u ušima isključeni iz realnosti i umreženi s cijelim svijetom.

Bruna Mišćević, 7. b

Sophia je humanoidni robot napravljen da učini svijet boljim mjestom.

KONKURENCIJA LJUDSKOSTI

„Ovo je savršen početak mog plana za kontrolu čovječanstva!“

U posljednjih nekoliko godina umjetna inteligencija pojam je koji se sve češće upotrebljava u mnogim kompjutorskim programima čak i u kućanskim uređajima. Što je umjetna inteligencija? Prema nekim internetskim stranicama to je sposobnost nekog neživog tijela da obavi do tada njemu nepoznate zadatke, da donosi zaključke i da uči na

temelju iskustva. Najnapredniji primjer takve tehnologije jest robot Sophia.

Sophia je humanoidni robot napravljen da učini svijet boljim mjestom, ali je dojam koji ostavlja u nekima od nas pomalo zastrašujući. Robot Sophia već je dao nekoliko intervjua i pribavio si prilično dobru reputaciju među mnogim ljudima.

ISKRICE 2018.

No to nije jedino čime se Sophia može pohvaliti. Taj je robot dobio državljanstvo Saudijske Arabije!

Sophia projekt zvuči dobro, ali on ima i nekih malo manje lijepih strana. Loše strane projekta vidi voditelj tvrtki „SpaceX“ i „Tesla“ Elon Musk. On se prema svojem iskustvu u laboratoriju strogo protivi umjetnoj inteligenciji i tvrdi kako ju treba što brže zakonski regulirati. Sophia na to u šali samo kaže da je gledao previše filmova. Sophijin oblik napravljen je prema glumici Audrey Hepburn, dakle, prema ženskoj osobi, ali Sophia je održala intervju bez hidžaba i bez pratnje muškaraca u državama u kojima je to zakonom zabranjeno! Zapitao sam se, vjerujem kao i mnogo dugih osoba diljem svijeta, znači li to da predmet napravljen od različitih metala ima veća prava od žena!

Kada je robot Sophia pobijedio voditelja Jimmyja Fallona u igri kamen-

škare-papir, robot je izjavio: „Ovo je savršen početak mogega plana za kontrolu čovječanstva!“. Je li to šala ili prijetnja, ne znam, ali siguran sam da se svi nadamo istome.

Tehnologija koja je stvorila Sophiju impresivna je, ali je li čovječanstvu toliko potrebna? Ne znam kakva velika postignuća takav robot može ostvariti. Sigurno može pomoći kao medicinski asistent, ili, možda, kao učitelj. Ali ne može ništa što svaki dan ne vidimo da čine ljudi. Po mnogim fizičkim sposobnostima robot poput Sophie ne može se natjecati s ljudima.

Prema mom mišljenju takva unapređenja umjetne inteligencije nisu potrebna, jer moramo uzeti u obzir da uvijek postoje male mogućnosti da Sophijina šala nije samo šala, već - konkurencija ljudskosti!

DAMJAN ŽIGO, 7. b

Kemijsko proučavanje geološke zbirke škole

Učenici dodatne nastave kemije, Tina Frančišković, Ema Pelčić, Mara Golob i Tin Brkić, su sudjelovali u ovogodišnjem školskom profesoricom kemije su, vođeni uputama rude, stijene i minerale iz način da je svaki učenik kamena i provodio razne pobliže upoznao fizikalna i kamena. Učenici su otopine smrvljenog kamena, tvrdoću, gustoću, boju, prozirnost i topljivost u vodi. Eksperimentalna zapažanja su kasnije uspoređivali s literaturom i činjenicama vezanima za kamen.

projektu 'Kamen' skupa s Matejom Šustić. Učenici profesore, proučavali Geološke zbirke škole, na odabrao svoj primjerak eksperimente da bi kemijska svojstva svog određivali pH vrijednost zatim određivali njegovu

Tina Frančišković, Ema Pelčić, Mara Golob i Tin Brkić

Određivanje gustoće kamena

Na satu dodatne fizike određivali smo gustoću kamena. Za gustoću su potrebna masa i volumen kamena. Masu smo određivali uz školsku vagu. Volumen nepravilnih tijela izračunavamo pomoću menzure. S obzirom da smo imali veće kamenje iz školske geološke zbirke koje ne stane u menzuru koristili smo veći akvarij.

Podsjetimo se: Volumen kamena jednak je volumenu istisnute vode. Koristili smo 5 uzoraka kamena, a to su granit, pegmatit, okcasti gnajs, tuf i granit s mineralima. Prije računanja

volumena kamena, izračunali smo volumen vode u akvariju. Pomnožili smo širinu i visinu vode. toga smo uronili kamen i promjenu u visini. Te tu visinu pomnožili s već postupak smo koristili

Nakon što smo izračunali koji je određivanje volumena. Takvim mineralima ima najveću gustoću, a okcasti gnajs najmanju.

duljinu, Nakon odčitani novu postojećom duljinom i širinom. Takav kod svih uzoraka.

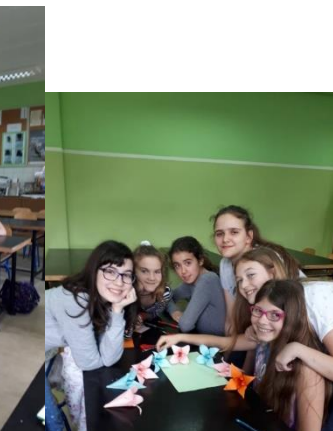

volumen i masu, sve je bilo spremno za naš cilj gustoće kamena. Gustoća je kvocijent mase i postupkom smo utvrdili da je granit s

Duje Ušalj i Martina Linić, 8.c

Dorina origami radionica

Naša se vrijedna učenica Dora Oštrić još od najmanjih nogu bavi origamijem. Svoje je znanje rado podijelila s nama, a naši su origami ljljani bili dio izložaka na županijskoj smotri učeničkih zadruga.

Pravilno u nepravilnom

U četvrtak, 22. ožujka 2018. u Osnovnoj školi Gornja Vežica započeo je projekt „Pravilno u nepravilnom“. Projekt je osmišljen kao dio ovogodišnjeg školskog projekta „Kamen“ za darovite sedmaše matematičare naše škole.

Na već spomenut dan 10 se sedmaša naše škole našlo u našoj učionici 9 i pod vodstvom profesorice Alene Dike započelo radionicu. Smjestili su se u tri grupe i potom počeli s radom. Profesorica je svakoj grupi dala točno određen tip zadatka. Zadaci svake grupe zahtijevali su znanje različite metode izračunavanja površine geometrijskog lika. Jedna je grupa tako, morajući znati mnogo o izračunavanju površine trokuta, podijelila zadani lik na trokute i zbrajanjem izračunatih površina tih trokuta dobila površinu zadanog lika. Druga je grupa koristila isti princip, ali umjesto da su dijelili zadani lik samo na trokute, pripadnici ove grupe dijelili su lik na razne druge likove (pravokutnike, kvadrate, trokute, trapeze,...) i zbrajanjem površina tih likova dobili površinu zadanoga lika. I naposljetku, treća grupa. Treća je grupa zadani lik nadopunila do pravokutnika i od površine pravokutnika oduzeli su površinu pravokutnika koja ne pripada zadanom liku. Nakon uspješnog rješavanja profesorica je sve naše darovite sudionike naučila Pickovu formulu. Pickova formula posebna je formula izračunavanja površine geometrijskih likova koju je otkrio Georg Alexander Pick, austrijski

matematičar koji je živio u prijelazu s 19. na 20. stoljeće.

No nakon stečenih znanja naši matematičari morali su ta znanja i iskoristiti. Dobili su zadatak da se podjele u parove i da svaki par napravi prezentaciju o njihovoj vrsti zadataka u njima dosad nepoznatim internet programima. Ti programi zovu se: Blendspace, Padlet i Powtoon. Blendspace i Padlet služe za radnju obrazovnih i raznih drugih prezentacija, dok s Powtoon-om možete raditi filmove iste primjene. Napravljene prezentacije učenici su na Znanstvenom danu škole prezentirali pred svim profesorima naše škole. Svi su profesori bili oduševljeni i učenici su dobili velik pljesak i mnogo pohvala.

Ovo je bio vrlo zanimljiv projekt, samo jedan od mnogih ovogodišnjih projekata koje su profesori organizirali u sklopu projekta „Kamen“. Pomoću ovakvih projekata profesori mogu više naučiti učenike i motivirati ih na rad. Svim se sudionicima projekta isti svidio i voljeli bi da se češće radi i pristupa učenicima na ovakav način.

Marko Drozdek, 7.a

Mozgalice

1. Dječak koji je zaustavio Sjeverno more

Poznata je priča o malom Nizozemcu koji je spasio svoj grad gurnuvši prst u rupu koju je otkrio u nasipu.

Kako je moguće da se dječak suprotstavi pritisku čitavog Sjevernog mora?

2. Mjerenje krvnog tlaka

Zašto se krvni tlak uvijek mjeri na ruci, u visini srca pacijenta?

Zar se ne bi mogao mjeriti na drugim dijelovima tijela, npr. na nozi?

3. Prolaz kroz Panamski kanal

Pri prolazu posljednje spusti do Kada se pokrenu bez Što ih tjera

kroz kanal brodovi strpljivo čekaju ispred brane dok se razina vode u tom dijelu ne određene visine.

brana otvori prema oceanu, brodovi se motora ili vučnog lanca. prema otvorenom moru?

4. Što se događa kada bacite kamen s čamca?

Ako bacimo kamen s čamca koji se nalazi u bazenu, hoće li se razina vode u bazenu spustiti, podići ili ostati ista?

Mijenja li se razina vode ako čamac potone?

Ako da, kada počinje ta promjena : u trenutku prodiranja vode u čamac ili kasnije?

5. Podmornica

Kako se podmornica diže i spušta?

Kako ostaje uronjena na određenoj dubini

6. Čamac u moru

Kada preokrenemo čamac i postepeno ulazimo u vodu moguće je da udišemo kisik u čamcu na dnu mora – objasni kako i zašto je to moguće.

7. Jednostrano staklo

U CSI serijalima kada policija ispituje svjedoke u prostorijama, policija ga može promatrati kroz staklo koje je sa jedne strane prozirno, a s druge strane neprozirno.

8. Zašto se pod vodom zvuk čuje slabije?

Tin Brkić

RADIONICA GRADNJE SUHOZIDA

U srijedu 4. listopada 2017. došli su nam gosti iz udruge DRAGODID koji su nam rekli nešto o svojoj udruzi i objasnili što je to zapravo SUHOZID. Svoje sjedište imaju u Šapjanama. Svake godine 8 dana idu u planinu i održavaju igraonice. Doznali smo da je suhozid tehnika gradnje zidova od kamena "nasuho."

Otok Baljenac kod Šibenika je pun suhozida. 50% Hrvatske ima suhozide i oni su važan dio naše baštine. Sve to napravili su naše prabake i pradjedovi. Pašnjački su se suhozidi koristili za čuvanje stoke. Nekoliko razloga zbog čega je važan taj trud oko gradnje suhozida su: čišćenje zemlje od kamena, izgradnja skloništa, upravljanje stokom, prevencija erozije i još mnogo toga. Vrste suhozidne gradnje su: lokalna, reciklirajuća i biorazgradiva. Suhozid nije svugdje isti, a ovisi o prostoru, o kosini i o načinu gradnje.

Nakon prezentacije smo otišli na trim stazu gdje smo počeli s gradnjom. Sjeli smo u jedan veliki polukrug i slušali dok je gospodin objašnjavao. Malo po malo počeli smo graditi suhozid. Doznali smo da, ako smo ljuti, uzrujani ili potišteni, moramo samo početi graditi suhozid i odmah ćemo se osjećati bolje. I mi smo probali graditi zid. Oni koji su pomagali, osjećali su se vrlo dobro i odlično su se zabavljali.

Evelin Francetić, 7.a

17. smotra učeničkih zadruga Primorsko-goranske županije, Fužine, 25.5.2018.

Smotra se održala u Fužinama na igralištu Pod branom. Sudjelovala je 31 učenička zadruga. Našu su školu predstavljale učenice 6. b:

Vita Blašković, Neva Matić Meszaros i Dora Pleše. Bilo je zanimljivo vidjeti čime se sve bave učeničke zadruge drugih škola. Od poljoprivrednih proizvoda, pripravaka od ljekovitog bilja, kozmetičkih proizvoda pa do ukrasnih predmeta, nakita, pa čak i aplikacija za mobitele.

Terenska nastava eko skupine, vrtlara i geografa na Velebitu 30. rujna 2017.

(dojmovi jedne učenice)

Stigli smo u Krasno u interaktivni muzej Kuća Velebita. Muzej je pun zabavnih stvari. Probali smo naočale kroz koje se vidi let ptica iznad

šume, livade i kamenjara. Gledali smo nekadašnje alate za mjerenje

temperature, padalina i još mnogo toga. Pogledali smo kroz mikroskop kako bismo vidjeli različite

pahuljice. Na umjetnim stijenama bile su svakojake životinje, biljke, gljive itd. Čuli smo mnoge priče. Gledali smo ladice s kukcima i pričama o njima. Osjetili smo medvjede šapice koje su bile jako mekane, ali

naravno, nisu bile prave. Doznali smo sve o leptirima: kako se koji leptir zove, gdje odlažu jajašca, koje su boje i još mnogo zanimljivih stvari. Doznali smo da mravi hrane leptira koji se zove PLAVAC jer misle da je on njihova matica. Gledali smo zanimljive filmiće. Vodičkinja nam je rekla da tijekom zime na Velebitu nitko ne živi i da je Velebit naseljen od davnih dana. Ljudi su na Velebitu radili med, imali ovce... Jako je važno šumarstvo, voda je bila velebitsko bogatstvo.

Singla je bio krov od drveta koji se nalazio na starim kućama. Krenuli smo dalje na donji kat. Kada smo stigli na zadnji kat, prvo što smo vidjeli, bila je hrpa kamenja različite vrste. Vidjeli smo fosile šišmiša, stonoge, planktona i biljaka. Tamo je bila i oprema za kampiranje. Vodičkinja nam je objasnila da je Velebit nastao taloženjem i

vulkanskim procesima. Velebit se izdignuo prije 40 milijuna godina. Na tom katu imali smo razne pitalice. Nakon što smo pritisnuli jedno dugme, počela je padati kiša koja odlazi u more. Na jednom se ekranu nakon što smo bacili kamen, pojavio broj koji nam govori

koliko treba kamenu da dođe do dna. Zatim smo vidjeli razne štoperice i sprave za mjerenje zvuka. U šatoru za kampiranje nalazila se svakakva oprema. Speleolozi su ljudi koji se spuštaju kroz jame, ali ponekad mogu ostati na užetu i po dva dana, a da ne mogu ni naprijed ni nazad.

Ušli smo u autobus i sjeli na svoja mjesta puni znanja o predivnim čarima Velebita. U autobusu je svirala muzika i bilo je jako zabavno, a dok smo se vozili, profesorica Sanja Marušić je pričala o crkvisi put koje smo upravo krenuli. Kada smo ušli u crkvicu, obuzelo nas je divljenje jer je na stropu bio svod. Čuli smo prekrasnu legendu o postanku te crkvice. U crkvisi smo se pomolili pa krenuli prema domu u kojem smo se zagrijali, pojeli i popili, a onda posjetili siranu.

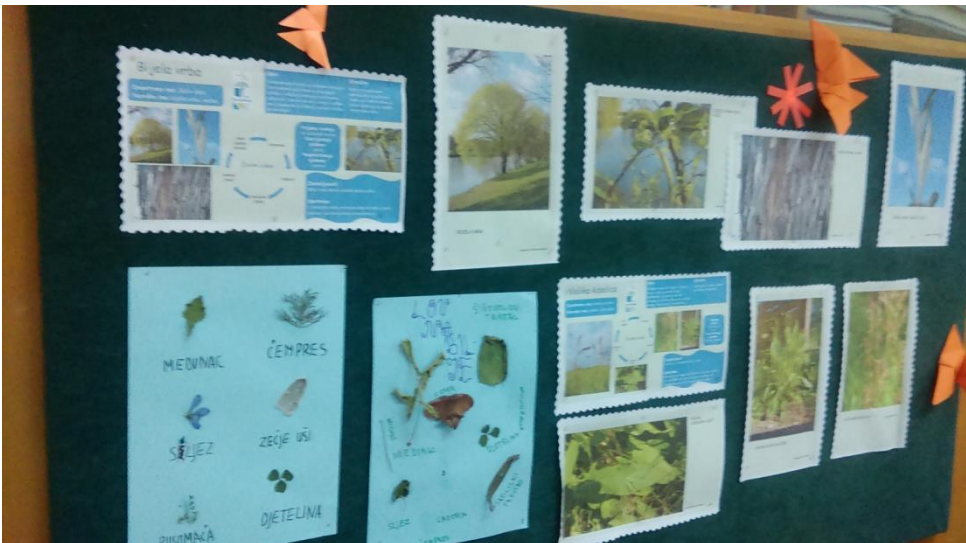
Evelin Francetić, 7.a

VELIKI LOV NA BILJE

Projekt je dio Eko škole i koordinira ga udruga Lijepa naša, a sudjelovali su svi učenici četvrtih razreda tijekom školske 2017./2018. god.

1. Presentacija ID kartica biljaka i životinja iz ankete ID – identifikacijske kartice

ID kartice smo isprintali i od njih napravili pano. Okupili smo se ispred panoa, čitali tekst, gledali slike i komentirali ove organizme. Potaknuti zanimljivostima, učenici su izrazili želju da i oni naprave nešto slično.

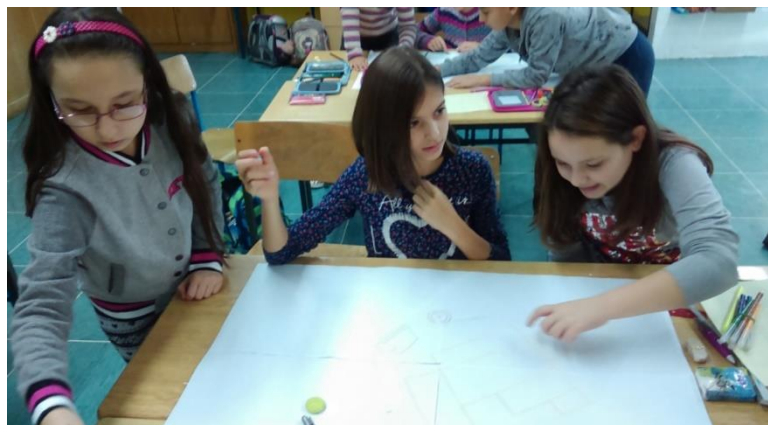
2. Presentacija ID

kartica koje su napravili učenici.

Učenici su samostalno izrađivali ID kartice organizama iz našeg okoliša. To su: lavanda, kadulja, smilje, stolisnik, koprivić, hrast medunac, lovor, siva vrana, čovječja ribica...Iste su prezentirali svim učenicima uključenim u projekt.

3. Predavanje o biološkoj raznolikosti

Predavanje sam održala učenicima koji su uključeni u projekt prema naputku iz materijala koje ste nam poslali. Razgovarali smo o pitanjima koja se nalaze na anketnim listićima tako da se nadam da će rezultati iduće ankete biti bolji.

4. Mreža života

Na istome predavanju igrali smo igru "Mreža života" koja se odlično nadovezala na priču o biološkoj raznolikosti. Zbog čega je svako živo biće bitno? - jer je izvor hrane nekom drugom ili pak predator koji kontrolira brojnost u prirodi. U našoj smo igri koristili živa bića primorske listopadne šume i livada. Učenici su aktivno sudjelovali i pokazali veliki interes za temu i dalje u projektu.

5. Terenska nastava

Biljke koje su učenici prezentirali trebali su pronaći u okolišu škole, proučiti ih i provjeriti što su zapamtili o njima. Upoznali su i neke nove biljke, naučili kako ih prepoznate, zapamtiti ljekovite ili one koje su po nekoj svojoj osobini zanimljive (npr. trputac je ljekovit, od bršljana se radi

sirup za iskašljavanje, rusomača ima prepoznatljive srolike plodove...). Nakon terenske nastave prikupljali su biljni materijal, zapisivali kratke izvještaje s terena, izrađivali pano.

6. Sadnja endemičnih biljaka

Sudionici projekta imali su prilike saznati zbog čega na neke biljke u prirodi trebamo naročito paziti. To su endemične biljke koje se mogu naći samo na jednom manjem mjestu u prirodi i nigdje drugdje. Prema takvim biljkama trebamo biti naročito pažljivi. Uz upoznavanje s pojmom endema učenici su imali prilike posijati malo sjemena gromotulje i piramidalnog zvončića.

7. Posjet parku na Mlaci uz stručno vodstvo djelatnika Javne ustanove priroda

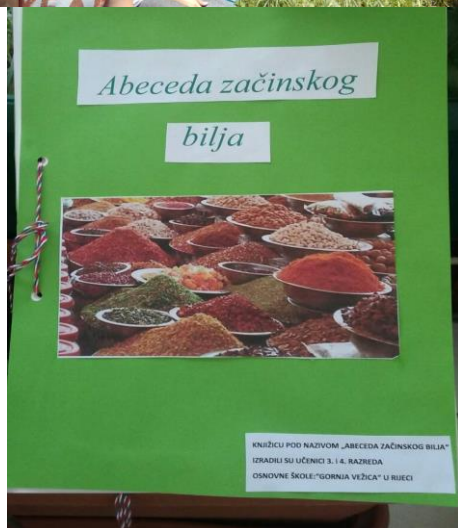
Povodom obilježavanja Dana planeta Zemlje učenici su sudjelovali u edukativnom obilasku i radionicama koji su organizirali djelatnici Društva Naša djeca i Javne ustanove priroda. Učenici su upoznati s nekim stranim vrstama biljaka koje su se jako lijepo uklopile u okoliš te već godinama krasi naš grad (arizonski čempres, divlja naranča...).

8. Posjet radionici u Prirodoslovnom muzeju

U tjednu botaničkih vrtova učenici su sudjelovali u edukativnoj radionici i postali „ Zaštitnici Tommasinijeve merinke“!

9. Izrada plakata i Abecede začinskog bilja iz našeg vrta

Učenici su proučavali i raznolikost našeg školskog vrta. Uz različito povrće i pokoje voće tu se nalazi zanimljivo začinsko bilje koje je vrijedno pomenuti. Svoje radove predstavili su ostalim učenicima u vidu plakata i knjižice.

10. Izrada hranilica za ptice

Kako bi povećali biološku raznolikost u okolišu škole i školskome vrtu učenici su izrađivali i ukrašavali hranilice za ptice. Ujedno su učili o važnosti ptica za okoliš: Sjenica je prirodni insekticid – hraneći se biljnim ušima štiti biljke i pomaže njihovom razvoju!

Nakon ovih aktivnosti učenicima nije bilo teško napraviti nove karte staništa i obogatiti ih svim onim vrstama koje su upoznali tijekom ovih par mjeseci sudjelovanja u projektu Velikog lova na biljke!

Izlet u Aleju glagoljaša

Svi znamo što je glagoljica, prvo hrvatsko pismo. O njoj se uči u školi i njome se dešifriraju razne poruke i zadaci. Inspirirani tim pismom, učenici sedmih razreda naše škole otišli su na terensku nastavu u Istru u posjet svima znanoj Aleji glagoljaša.

Naši su se sedmaši, pod vodstvom dviju profesorica hrvatskoga jezika Tamare Broznić-Škalamere i Vesne Argentin, okupili na školskome igralištu u osam sati ujutro i krenuli na put. Nakon nekog vremena, stigli su na njihovo prvo odredište, Roč. Roč je maleni grad u Istri, koji politički pripada gradu Buzetu. **U Roču se pripremala za tisk prva hrvatska knjiga, Misal po zakonu rimskog dvora (1483.).** Također, u Roču se nalazi glagoljaški abecedarij. Tako malen grad, a tako velik značaj za glagoljicu. Prvo što su u Roču otišli vidjeti jest spomenik Žaknu Jurju. Žakan Juri bio je ročki svećenik koji je poznat po zapisu na posljednjoj stranici Misala kneza Novaka „Vita, Vita, naša štampa gori gre,...“ u kojemu je iskazao uzbuđenost zbog priprema za tiskanje prve hrvatske knjige. Naši su se sedmaši nakon nekoliko riječi o već spomenutom svećeniku malo prošetali Ročem. Nakon kratke stanke ušli su u autobus i zaputili se k Aleji glagoljaša. Aleja glagoljaša put je dugačak sedam kilometara od Roča do Huma na kojem je postavljeno jedanaest spomenika. Svaki od tih spomenika predstavlja jedan dio povijesti glagoljice. Putem su učenici izlagali nešto o spomenicima pored kojih su prolazili. Spomenici koje valja izdvojiti jesu Klanac hrvatskog lucidara (5. Po redu) i Zid hrvatskih protestanata i heretika (9. Po redu) jer su izgrađeni u suhozidima, što je usko povezano s radionicom radnje suhozida i projekta „Kamen“ u našoj školi ove godine. Zadnji su kilometar sedmaši pješačili jer je put bio prestrm za njihov autobus.

ISKRICE 2018.

Kada su Alejom glagoljaša stigli do Huma, odmah su išli u razne suvenirnice. Nakon kratke kupovine podijelili su se u dvije grupe po razredima. U tim su grupama ponavljali što su dosad čuli i naučili na ovoj terenskoj nastavi. Nakon oproštaja s najmanjim gradom na svijetu, učenici su se vratili do autobusa i krenuli k slijedećoj, ujedno i posljednjoj stanici njihova izleta. Ta je stanica bila Motovun. To je grad na dvije stotine sedamdeset i sedam metara nadmorske visine. Prije ulaska u Motovun u autobusu se prepričala legenda o Velome Joži, motovunskom divu koji se pobunio protiv ljudi. U Motovunu su svi koji su išli na izlet imali malo više od sata da razgledaju Motovun i obave kupovinu. Neposredno nakon tog sata svi su ušli u autobus i krenuli nazad k Rijeci.

Svi su se dobro zabavili, ali i ono najvažnije, svi su nešto naučili o povijesti Hrvatske i njena jezika.

Marko Drozdek 7.a

U prolazu s Markom Drozdekom

Ove je godine učenik 7.a razreda, Marko Drozdek sudjelovao na 3 županijska natjecanja, te postigao sjajne rezultate, stoga smo ga mi, novinarke Iskrice odlučile intervjuirati.

- **Na kojim natjecanjima si sve sudjelovao i koje rezultate si postigao?**

Sudjelovao sam na matematici na kojoj sam osvojio 2. Mjesto, na kemiji sam osvojio 4. Mjesto, a na hrvatskom 5. Mjesto.

- **Koji ti je od ovih predmeta najteži?**

To je jako teško reći. Inače nemam najdraži predmet, tako da na to pitanje ne mogu odgovoriti.

- **Kako si osjećao kada si saznao da si osvojio tako visoka mjesta?**

Bilo mi je drago, očekivao sam da ću uspjeti.

- **Kako su ostali oko tebe reagirali?**

Prijatelji su mi prvo rekli da sam lud, ali kasnije su me podržali. Roditelji su me podržavali od početka.

- **Jesi li bio nervozan prije natjecanja?**
Nisam bio nervozan.
- **Jesi li i u sportu toliko uspješan?**

Pa može se reći. Treniram jedno devet godina i redoviti sam natjecatelj. Brojim oko sto medalja (najveći mi je uspjeh kada sam bio treći na državnom prvenstvu).

Neva Matić Mesárosz, Dora Pleše i Vita Blašković, 6.r.

ISKRICE 2018.

"MOJA RIJEKA"

I ove školske godine u našoj se školi provodila izvannastavna aktivnost Moja Rijeka. *Moja Rijeka* je naziv programa koji je Grad Rijeka pokrenuo 2012. godine za učenike osnovnih škola s ciljem da im se omogući stjecanje dodatnih znanja o gradu. Program se izvodi kao izvannastavna aktivnost kroz 35 sati tijekom školske godine, a u programu mogu sudjelovati učenici viših razreda. Ove školske godine imali smo dvije grupe, 6. razrede koje je vodila nastavnica Tihana Pavlek i 8. razrede koje je vodila nastavnica Sanja Marušić Vukasović.

Učenici koji sudjeluju u programu "Moja Rijeka" imaju priliku na zabavan i edukativan način upoznati svoj grad, njegov zemljopisni položaj, prirodna i kulturna obilježja, sport te naročito bogatu povijest grada Rijeke. Nekoliko puta bili smo na terenskoj nastavi. Posjetili

smo Izložbu glagoljice u Sveučilišnoj knjižnici, razgledali riječke tunele, kazalište Ivan Zajc, tržnicu, lukobran, Korzo.... Sudjelovali smo i u školskom projektu Kamen i napravili prezentaciju o starohrvatskim spomenicima na kamenu. Na satovima smo crtali, radili plakate, i druge zanimljive stvari, a na fotografijama možete vidjeti kako nam je bilo.

Na ulazu u riječki vojni tunel

Izložba glagoljice u Sveučilišnoj knjižnici

Prezentacija projekta Kamen

U učionici

Ispred gradskog tornja

IZLET 4.B S RODITELJIMA U POSTOJNSKU JAMU

9.3.2018.

Nakon sat i pol vesele vožnje stigli smo u veličanstven i slikovit Predjamski grad, izgrađen u okomitoj stijeni visokoj 123 metra.

Predjamski dvorac se prvi put spominje 1202. godine a kao najveći špiljski grad na svijetu upisan je i u Guinnessovu knjigu rekorda.

Najslavniji stanovnik dvorca bio je vitez Erazmo Predjamski koji se u 15.st odupro carskoj samovolji . O Erazmu kruže mnogobrojne legende a jedna od njih je da je odolijevao opsadi carske vojske više od godinu dana dopremajući hranu kroz tajni rov koji vodi iz starog dvorca na površinu.

Nakon kratkog predavanja o povijesti Predjamskog dvorca uputili smo se prema najvećoj atrakciji ovog dijela Slovenije – Postojnskoj jami.

ISKRICE 2018.

Postojnska jama je kompleks dug 24 km a sastoji se od tunela, galerija i dvorana. Nastala je erozijom rijeke Pivke čije su vode kroz 2 milijuna godina krojile njenu unutrašnjost. Najveća dubina jame je 115 m a temperatura je stalna i iznosi oko 9 stupnjeva Celzijevih.

Sige rastu veoma sporo. Stručnjaci su utvrdili da za 10 godina narastu za samo 0,1 mm a najviše za oko 1 mm. Na boju utječu razne tvari koje kišnica donosi s površine u podzemlje.

I za kraj ostao nam je terarij sa čovječjim ribicama. Slike nažalost nemamo jer ribicama smeta bljesak fotoaparata obzirom da cijeli život žive u mračnom podzemlju te stoga nismo željeli narušavati njihov životni okoliš.

U kasnim popodnevним satima vratili smo se u Rijeku prepuni dojmova i sa zaključkom da i ispod površine naše planete skriva se bajkovit i jedinstven svijet ispunjen ne samo prirodnim kreacijama već i zanimljivim životinjama koje su ondje pronašle svoj dom. I opet se nameće obveza ekološke osviještenosti i čuvanja našeg zajedničkog doma! PLANETE ZEMLJE !

Marta Vuković, 4.b

Noć knjige 2018.

Noć knjige je manifestacija kojom se potiče čitanje te naglašava važnost knjige u suvremenom društvu. Organizira se u školskim, ali i svim drugim vrstama knjižnica. Željeli smo i mi u našoj knjižnici obilježiti taj 23. travanj. Sastali smo se u 18 sati s učenicima četvrtih razreda te bili s njima do 21 sat. Iza toga smo nastavili sa svojim programom te prenoćili u knjižnici.

Na početku je knjižničarka održala kratko predavanje o povijesti knjige, a onda smo krenuli u *Lov na blago*. Naše *blago* bila je knjiga „**Vodič kroz galaksiju za autopopere**“. Primjerak tog naslova lansiran je u Zemljinu orbitu u raketi Falcon Heavy, odnosno u automobilu Tesla Roadster. Time smo se željeli približiti temi ovogodišnje Noći knjige, a to je „**Budućnost knjige**“.

Nakon druženja, zakuske i zabave otpratili smo četvrtaše, a za nas se je zabava nastavila i dalje. Uvukli smo se u pidžame, legli u naše improvizirane krevete te utonuli ...ne u san... već u svijet knjige. Raspravljajući o Kishonovoj knjizi „**Kod kuće je najgore...**“, dobro smo se i nasmijali te zaspali sa smješkom na licu.

Bilo je vrlo neobično probuditi se u školi i to bismo rado ponovili.

Noć knjige je jedinstvena prilika spajanja užitka čitanja i dobrog druženja.

Vjerujte nam na riječ!
Uspješnim rješenjem kviza (s pitanjima iz lektire) učenici 4.a razreda prvi su pronašli knjigu. U knjižnici smo pronašli naslov koji bismo rado ponijeli sa sobom na tobožnje putovanje u svemir. U grupnom radu učenici su likovnim izražajem predstavili svoju viziju knjige budućnosti.

3. MEĐUNARODNI HAIKU SUSRET

I ove se godine naša škola uključila u međunarodni haiku susret, u kojem su sudjelovali učenici osnovnih škola. Naši su učenici pohvaljeni i nagrađeni u dvjema kategorijama, kategoriji 5-8. razreda i kategoriji hajge (ilustrirani haiku). Sudjelovali su mnogi, no samo su neki su pohvaljeni (Dora Pleše, Rando Pelosa, Wendy Kiseljak, 6,b) i nagrađeni (Neva Matić Meszaros, 6.b osvojila drugo mjesto u kategoriji haiku, dok su Dora Oštrić i Helen Vojvodić, 6.c osvojile treće mjesto u kategoriji hajge). Na dodjeli pohvala i nagrada atmosfera je bila vrlo svečana.

Nagrađena hajga (ilustracija Helen Vojvodić, tekst Dora Oštrić)

ČAKAVSKA SKUPINA

Ove školske godine učenici čakavske skupine sudjelovali su na nekoliko manifestacija izvan škole.

Odazvali smo se natjecanju u interpretativnom čitanju čakavskih tekstova u organizaciji ČA – čitalnice Kastav i Udruge Čakavski senjali. Učenica 4.c razrednog odjela **KORINA MARČINA** dostojno nas je predstavila tekстом Ade Maršanić „Palenta konpirica“ (iz njezine knjige „Bogatstvo siromaštva“). Ovo drugo po redu natjecanje održano je 23. rujna 2017. u prostorijama vijećnice grada Kastva.

Također smo 29. rujna 2017. prisustvovali **11. susretu malih čakavaca na Škrljevu** koji se u organizaciji katedre bakarskoga kraja ovdje održava svake jeseni. Na susretu je promovirana

„čakavska“ slikovnica autorice Barbare Argentin Štiglić pod naslovom „To ti ni riba.“ Također je organiziran rad po radionicama, a naše su se učenice opredijelile za likovnu i plesnu radionicu. Uspješno su sudjelovale u predstavljanju plesne točke, ali i nastalih likovnih uradaka (na temu mora) te su ponijele sa sobom još jedno lijepo iskusstvo.

Krajem školske godine pozvani smo na **12. susret čakavaca u Kostreni**. Ondje smo se 16. svibnja predstavili scenskom igrom „Kamik“ nastalom za potrebe istoimenog školskog projekta. I ovim smo susretom, zajedno sa još dvanaest škola, doprinijeli očuvanju tradicije čakavskog dijalekta u našem zavičaju.

članice čakavske skupine: Paola Barabaš, Anamari Bevanda, Lola Budisellić, Anđela Mađeruh te Lucija Majnarić iz 4.a, Itana Ahel Diana Jakovac, Leda Liverić i Korina Marčina. 4.c s učiteljicom Ivonom Biondić

Naše razredno zajedništvo kroz sudjelovanje na i-festu Festivalu stvaralaštva i postignuća djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

U našoj školi djeluje Odjel za produženi stručni postupak za učenike s motoričkim teškoćama koji učenici pohađaju nakon nastave. Osim pomoći u učenju i vježbica koje su potrebne za njihovo tijelo oni imaju i interesne aktivnosti. Jedna od njih je scenska grupa koja svake godine sudjeluje na i-festu. Budući se u našem razredu nalazi Tonka (svi je od milja zovemo Tonkica) koja je ujedno i polaznica Odjela za produženi stručni postupak za učenike s motoričkim teškoćama, mi kao razred, potaknuti našom učiteljicom Manuelom, već treću godinu zaredom sudjelovali smo na tom iznimno vrijednom Festivalu. Nije nas trebalo dugo nagovarati da budemo dio te priče jer je Tonkica naša i mi smo njezini. Vjerujem da su i ostali poput mene osjećali da je sasvim razumljivo da i mi budemo prisutni i pokažemo našu podršku i naše zajedništvo.

Nastupu na festivalu prethode probe u školi koje su jako opuštajuće, zabavne i vesele nas. Osim što na probama bude veselo, bude i poučno. Svatko od nas nešto nauči. Netko od nas nauči kako pravilno izvesti pokret u ritmu glazbe, netko nauči kako pristupiti vršnjaku koji ima motoričku teškoću, netko (naši dečki)

nauče prevladati nelagodu zbog plesa u paru s djevojčicama... Steknu se neka nova prijateljstva. Svi zajedno smo pažljiviji i nježniji. Najljepši mi je osjećaj jer smo svi (cijeli razred) na okupu. Na probama budem iznenađena i zadivljena s koliko truda, strpljenja, volje i upornosti se uključuju naši prijatelji s motoričkim teškoćama. Čini se da za njih nema prepreka. Baš sam ponosna na njih! Svake godine nakon našeg nastupa s divljenjem promatram i ostale sudionike festivala koji prirede jako lijep program i pokažu nam svoje stvaralaštvo i svoja postignuća kroz scenske nastupe.

Prekrasno mi je vidjeti da svi zajedno sudjelujemo, da se svi zajedno trudimo, veselimo i na kraju ponosimo onime što smo napravili. Danas sudjelujemo na probama i nastupu, pružamo pomoć i podršku unutar razreda i unutar škole onima kojima su naša pomoć i naša podrška potrebni. Sve to nas čini plemenitijima i boljima i svi zajedno gradimo bolji svijet. Kad izađemo iz ove škole, znat ćemo, da unatoč različitostima svi smo u stvari isti. Svima nam treba nježnost, pažnja, sigurnost, podrška... jednom riječju ljubav. Za pomoći nekome nije potrebno imati puno novaca, već veliko srce puno ljubavi.

Korina Marčina, 4.c

U Festivalu sudjeluju: Centar za odgoj i obrazovanje Rijeka, Centar za autizam Zagreb – Ustrojbena jedinica Rijeka, Društvo multiple skleroze Primorsko-goranske županije, Udruga za sindrom Down – Rijeka 21, Udruga osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Rijeka, Županijska udruga osoba s cerebralnom i dječjom paralizom, Dječji vrtić Rijeka, Ekonomska škola Mije Mirkovića Rijeka, OŠ Gornja Vežica, OŠ Kantrida, Centar za rehabilitaciju Fortica, Centar za rehabilitaciju Rijeka i Modna agencija Glamour Tara.

NATJECANJA U ŠK. GOD. 2017./2018.

Učenci i rezultati

R.br.	Školsko natjecanje	Razred	Županijska razina Osvojeno mjesto	Državna razina Osvojeno mjesto
HRVATSKI JEZIK				
1.	Marko Drozdek	7.a	5.	
2.	Filip Smiljanić	7.a		
3.	Lana Pivaš	7.a		
4.	David Cenger Skoče	7.a		
5.	Borna Vuković	7.a		
6.	Mara Golob	8.b		
7.	Martina Linić	8.c		
8.	Morena Štajdohar	8.b		
9.	Ema Pelčić	8.b		
10.	Tin Brkić	8.b		
11.	Toni Galić	8.b		
LiDraNo				
1.	Bruna Mišćević	7.b	+	
2.	Leo Čučak	7.a		
3.	Damjan Žigo	7.b		
4.	Dorotea Morić	7.b		
5.	Ema Pelčić	8.b		
6.	Lea Lončar			
7.	Tina Frančišković	8.a		
8.	Ana Maria Rajković	8.b		
9.	Mara Golob	8.b		
10.	Petar Abramović	8.b		
11.	Roko Jović	6.a		
12.	Dora Oštrić	6.c		
13.	Filip Smiljanić	7.a		
ENGLISKI JEZIK				
1.	Ema Pelčić	8.b	14.	
2.	Olja Crnić	8.b		
3.	Petar Koritnik	8.c		
4.	Tin Brkić	8.b		
5.	Roberto Glad	8.c		
6.	Marta Vrankić	8.b		
7.	Dorotea Vočanec	8.a		
8.	Luka Mlinar	8.a		
9.	Tina Frančišković	8.a		
10.	Morena Štajdohar	8.b		
11.	Nina Savić	8.a		

ISKRICE 2018.

MATEMATIKA			
1.	Nina Pavletić	4.a	
2.	Roko Bilić	4.c	
3.	Paola Barabaš	4.a	
4.	Dora Blažević	4.b	
5.	Dea Katančević	4.a	
6.	Anja Puš	4.b	
7.	Ela Galić	4.b	
8.	Tomislav Štefanac	5.c	2.
9.	Ivona Brezovec	5.a	6.
10.	Nereo Rundić	5.a	4.
11.	Eros Antolović	5.b	
12.	Niko Damjanović	6.b	4.
13.	Dora Oštrić	6.c	8.
13.	Marko Drozdek	7.a	2.
14.	Mara Golob	8.b	13.
15.	Duje Ušalj	8.c	
16.	Luka Mlinar	8.a	
17.	Tin Brkić	8.b	
18.	Ema Pelčić	8.b	
19.	Toni Galić	8.b	
20.	Petar Abramović	8.b	
FIZIKA			
1.	Mara Golob	8.b	6.
2.	Duje Ušalj	8.c	17.
3.	Martina Linić	8.c	10.
KEMIJA			
1.	Marko Drozdek	7.a	4.
2.	Tili Grgurić	7.a	
3.	Borna Javorac	7.a	
4.	Evelin Francetić	7.b	
5.	Mara Golob	8.b	
6.	Tin Brkić	8.b	
7.	Tina Frančiković	8.a	
8.	Ema Pelčić	8.b	
BIOLOGIJA			
1.	Tin Brkić	8.b	
POVIJEST			
1.	Ema Pelčić	8.b	12.
2.	Tin Brkić	8.b	13.
3.	Toni Galić	8.b	16.
4.	Marta Vrankić	8.b	17.

GEOGRAFIJA				
1.	Nereo Rundić	5.a	pozvan na državno natjecanje 23.-25.4	2.
2.	Angelo Miletić	5.a	11.	
3.	Emili Kosanović	5.b		
4.	Nika Keser	5.a		
5.	Nina Žgaljić	5.a		
6.	Matija Jovanović	6.c	2.	
7.	Rando Peloza	6.b	7.	
8.	Helen Vojvodić	6.c	8.	
9.	Karla Bačić	6.b		
10	Petra Mileusnić	6.a		
MLADI TEHNIČARI				
1.	Tomislav Štefanac	5.c	2.	
2.	Helen Vojvodić	6.c	15.	
3.	Jerko Radić	7.b	5.	
4.	Damjan Žigo	7.b	6.	
4.	Andi Deković	8.c	pozvan na državno natjecanje	8.
INFORMATIKA				
1.	Roko Jović	6.a	4.	
VJERONAUČNA OLIMPIJADA				
1.	Mirna Krančić	5.		
2.	Mihaela Vještica	8.c		
3.	Tomislav Štefanec	5.c		
4.	Nora Ljubetić	5.c		
USPJESI ŠKOLSKOG SPORTSKOG KLUBA				
1.	ATLETIKA 5. i 6. r.	Jan Obradović, 5.c Leon Šafar, 6.c Matija Jovanović, 6.c Nino Naglič, 6.c Bruno Smokvina, 6.c Teo Štiglič, 6.c Fran Deković, 6.b Luka Baričević, 6.a	1.	
2.	ATLETIKA 7. i 8. r.	Igor Đurić, 8.b Toni Galić, 8.b Matko Bižičković, 8.b Matej Kaštigar, 8.c	1.	Zbog odlaska u stručni posjet Vukovaru nisu sudjelovali na

ISKRICE 2018.

		Petar Koritnik, 8.c Benjamin Lapić, 8.c Duje Ušalj, 8.c Jan Blažek, 8.c		državnom natjecanju.
3.	RUKOMET	Igor Đurić, 8.b Matej Grgurić, 7.b Damjan Žigo, 7.b David Skroče Cenger, 7.a Borna Javorac, 7.a Jan Gajica, 8.b Duje Ušalj, 8.c Marin Puzić, 8.a	4.	

ROBOTIKA: regionalna liga u sastavu:

Niko Damjanović 6.b, Luka Mlinar, 8.a, Toni Galić, 8.b i Duje Ušalj, 8.c

1.kolo - 1.mjesto

2.kolo - 2.mjesto

3.kolo - 1.mjesto

Pozvani su na državno natjecanje.

Međunarodno natjecanje HIPPO iz engleskog jezika – polufinale; Olja Crnić, 8.a i Mara Golob, 8.b

Europa u školi – Marta Vrankić, 8.b – nagrada na županijskoj razini

3. međunarodni haiku susreti - Dora Pleše, Rando Pelosa, Wendy Kiseljak, te je Neva Matić Meszaros osvojila drugo mjesto u kategoriji haiku, dok su Dora Oštrić i Helen Vojvodić osvojile treće mjesto u kategoriji hajge.

Intervju s Antonijem Rajkovićem, šesnaestogodišnjim plivačem Plivačkoga kluba „Primorje” i članom hrvatske reprezentacije.

Reprezentativac prije četrnaeste

Plivanje vas izgrađuje kao osobu. Naučite živjeti organizirano i po planu.

Antonio Rajković, bivši učenik naše škole, a danas uspješan gimnazijalac, osvojio je preko 300 odličja, uspio postati najuspješniji sportaš kadet Primorsko-goranske županije u 2015., a na ljetnom državnom prvenstvu 2017.g. trku na 100 m prsno otplivao je za 1:05:08, što je bilo dovoljno za mlađe juniorsko zlato i preko 700 FINA¹ bodova.

¹ Svjetska organizacija vodenih športova (fr. *Fédération Internationale de Natation Amateur - FINA*) krovna je organizacija svih nacionalnih

športskih saveza za ove športove: plivanje, skokovi u vodu, sinkronizirano plivanje i vaterpolo.

Zašto si se počeo baviti plivanjem i kada?

Plivanjem sam se počeo baviti u svojoj sedmoj godini, ponajprije zbog zdravlja jer sam imao problema s alergijama i prsnim košem.

Znači, imaš sedam godina i počinješ plivati. Jesi li već tada znao da će to biti više nego običan hobi i da ćeš biti toliko uspješan, ili si to shvatio tijekom karijere?

Pa, prvo sam mislio da će mi samo pomoći zdravlju, tek sam kasnije tijekom nekog vremena shvatio da je to zapravo jako lijep sport iz kojega se može jako puno toga naučiti i da će mi se to jednoga dana isplatiti.

Imaš li danas veliku konkurenciju?

U Hrvatskoj i ne toliko, u Europi je konkurencija zasigurno veća.

Ideš i na natjecanja izvan Hrvatske?

Da, natječem se u reprezentaciji i na međunarodnim prvenstvima.

Znaš li, možda, otprilike, koliko imaš medalja?

Koliko ih je točno, baš i ne znam, no prilično sam siguran da ih je preko 300.

Osvojio si nagradu za najuspješnijeg sportaša kadeta Primorsko-goranske županije u 2015. g. Kako si se tada osjećao?

Osjećao sam se vrlo zahvalno što mi je netko uopće pružio priliku da osvojim takvu nagradu. Naravno, bio sam vrlo ponosan jer ima i dugih vrlo uspješnih sportaša, no, evo, ja sam dobio tu nagradu tada sa samo četrnaest godina.

Inspirira li te u karijeri neka posebna osoba?

Pa i ne. Zasigurno volim pogledati poneke plivače s dobrim rezultatima, ali, općenito, nemam neku posebnu osobu koja me inspirira.

Utječe li plivanje i na tvoj privatni život?

Svakako utječe jer plivanje oduzima veliki dio mog života, tako kad nađem malo slobodnog vremena, dobro ga iskoristim.

Znam da si bio odličan učenik u osnovnoj školi i tako si se uspio upisati u Prvu riječku gimnaziju. Kako uspiješ uskladiti plivanje i biti tako dobar učenik u tako zahtjevnoj školi?

Puno mi pomaže što se s profesorima mogu dogovarati pa tako uspijem dosta toga uskladiti, no sigurno ne uskladim sve tako da mi, definitivno, treba više vremena.

Znači, i profesori ti pomažu?

Da, pomažu. Podržavaju me i cijene sve što sam postigao.

Koji ti je najdraži trenutak u karijeri?

Zapravo, dva su. Kada sam prvi put osvojio državnu medalju i kada sam prvi put plivao pod kapicom Hrvatske.

Ušao si u reprezentaciju sa samo trinaest godina. Koja su pravila za ulazak?

Uvjet je Hrvatskoga plivačkog saveza da u reprezentaciju mogu ući prva dvojica s prvenstva za mlađe junior, ali samo s navršениh četrnaest godina. Ja sam ušao s trinaest i bio tamo najmlađi u to vrijeme.

U plivanju postoji više disciplina. U kojoj si najuspješniji i koja ti je disciplina najdraža?

ISKRICE 2018.

Već sam tri godine aktualni državni prvak prsnim stilom na 100 i 200 metara, ali ponekad volim zaplivati i mješovito u čemu sam isto vrlo dobar.

Podržava li te obitelj?

Obitelj me, svakako, podržava i kada im to vrijeme dopušta, roditelji i sestra dolaze me podržavati na većini natjecanja.

Već se dugo baviš plivanjem, ali kada bi mogao promijeniti kakav trenutak u svojoj karijeri, što bi to bilo?

Da, plivanjem se bavim dosta dugo, već skoro deset godina, a kada bih u svojoj karijeri nešto mogao promijeniti, vjerojatno bih se ranije počeo ozbiljnije baviti plivanjem. Volio bih da sam treninge ranije shvatio ozbiljno.

Misliš li da je plivanje utjecalo na tebe kao osobu?

Pa sigurno, plivanje vas izgrađuje kao osobu. Naučite živjeti organizirano i po planu.

Kakav je položaj plivanja kao sporta u Hrvatskoj?

Plivanje još nije tako popularan sport kao, na primjer, košarka ili nogomet, ali sve se više probija i na profesionalnoj sceni i u rekreacijskom smislu.

Što bi preporučio mladima koji razmišljaju početi se baviti plivanjem?

Plivanje je jako zdrav sport i dobar za motoriku, ali sigurno nije za svakoga. Neki se u njemu nađu, a neki ne.

Ostvario si mnoge ciljeve. Želiš li postaviti nove koje želiš dostići brzo?

U sljedećoj godini želim ispuniti normu za europsko juniorsko prvenstvo koje će se održati u Finskoj.

Razmišljaš li, možda, da te jednoga dana vidimo na Olimpijskim igrama?

Ako Bog da.

Ana Maria Rajković, 8. b

Vid Stipković, uspješan finswimmer, govori kako je baviti se tzv. malim sportom.

Čovjek dupin

Ovaj je sport jako zabavan i, baveći se njime, mogu se upoznati mnogi ljudi. Zato mislim da je bolji od velikih i popularnih sportova poput atletike i nogometa.

Vid Stipković, četverostruki državni rekorder i reprezentativac Hrvatske već tri godine, odgovorio nam je na pitanja o svom *malom* sportu - plivanju perajama. Prvobitno član Kluba podvodnih aktivnosti "Kostrena" i sada Ronilačkoga kluba "Nevera", ovaj se *finswimmer* bavi ovim sportom od 1. razreda osnovne škole. Danas je maturant Gimnazije Andrije Mohorovičića.

Zašto si se počeo baviti baš plivanjem perajama?

Moji su se roditelji time bavili i tako sam i ja počeo trenirati plivanje perajama. Moja je majka dobila mjesto trenera u Klubu podvodnih aktivnosti "Kostrena" pa su se moja mlađa sestra, bratić i sestrična pridružili. Iako sam se u početku htio baviti nogometom, kao i svaki drugi dječak, kada su me pitali hoću li se nastaviti baviti plivanjem perajama, rekao sam da hoću. Godine 2015. osnovali smo vlastiti klub - Ronilački klub "Nevera". Dobili smo nove članove i osvojili hrpu medalja, a tu se našlo i nekoliko trofeja, pa čak i državnih rekorda.

Je li ti teško obavljati i druge obveze uz plivanje perajama?

Ja još nekako sve stignem, no usklađujem samo školu i treninge. Najveći mi je problem što sam nakon treninga jako umoran, pogotovo kada su treninzi ujutro, no i kada su popodne, nije puno bolje. Uvijek mi se

ISKRICE 2018.

jako spava i gladan sam, ali moram napisati zadaće i učiti. Nakon treninga mi se ne da raditi apsolutno ništa, no već sam se navikao na to.

Što misliš o plivanju perajama općenito?

Pa ja bih, svakako, preporučio plivanje perajama bilo kome tko se želi baviti sportom, jer taj je sport jako dobar i za rekreaciju i za ozbiljne plivače. Također, ovaj je sport jako dobar za zdravlje mišića i kralježnice. Postoje plivači svih godina pa svatko ima konkurenciju i, budući da je ovo *mali* sport, ide se na sva natjecanja i svi se klubovi međusobno poznaju. Jedina loša strana plivanja perajama jest to što može doći do problema sa stopalima i do pojave žuljeva na nogama, ali to je sve. Ovaj je sport jako zabavan i, baveći se njime, mogu se upoznati mnogi ljudi. Zato mislim da je bolji od *velikih* i popularnih sportova poput atletike i nogometa.

Koji su tvoji ciljevi u vezi s plivanjem perajama?

Iako sam među najboljima u Hrvatskoj i već sam išao na razna svjetska i europska natjecanja, još uvijek nisam osvojio medalju na nekom većem natjecanju. Prvo, dok sam još junior, želim *skinuti* rekord sa štafetom koji *ganjamo* već godinu dana, pa ću dogodine pokušati osvojiti nešto na natjecanjima u Lignano ili Egeru.

Dokad ćeš se baviti plivanjem perajama?

Plivanjem perajama bavit ću se i tijekom *faksa*, no nisam siguran dokad točno. Ili ću, možda, odustati kad više ne budem imao razloga da nastavim trenirati, ili kad više ne budem imao vremena za to. Možda ću se plivanjem nastaviti baviti kao trener u klubu i pomoći povremeno.

Želiš li još što poručiti čitateljima?

Preporučio bih bavljenje sportom, koji god taj sport bio, ali savjetujem da to ipak bude neko veće sportsko društvo jer je puno lakše trenirati kad vas netko vuče naprijed i podupire. I, naravno, ipak bih sve vas koje zanima plivanje perajama pozvao da dođete na neko od naših natjecanja ili da posjetite našu *Facebook* stranicu - Ronilački klub „Nevera“ Rijeka.

Mara Golob, 8. b

Intervju s Anom Znaor, višestrukom svjetskom prvakinjom u light contactu.

Hrvatska kraljica borilačkoga sporta

Kada dođeš na vrh onda je najveći izazov tamo i ostati.

Mlada, lijepa i uspješna Ana Znaor hrvatski je dragulj borilačkoga sporta. Dvadesetsedmogodišnjakinja iz Malinske i članica Riječkoga kluba „Sušak“ višestruka je svjetska prvakinja u light contactu, a posljednji je - šesti

- naslov svjetske prvakinje - do 70 kg - osvojila 2015. godine u Dublinu.

Kako je počela Vaša ljubav prema *kickboxingu*?

Moj otac Predrag trener je kluba u Malinskoj te me jednom poveo sa sobom na trening. Tada sam imala pet godina. Tata kaže da sam već tada bolje izvodila vježbe od starijih koji su

duže trenirali u klubu. Kad smo se vratili s treninga, mami sam s oduševljenjem ponovila skoro sve vježbe i jedva čekala idući trening. Sjećam se kad bi me tata pitao "Što najviše voliš?" ja sam odgovarala: "Kad me tata vodi na tvening." Tada još nisam mogla izgovoriti glas r.

Prije dvije godine u Dublinu osvojili ste svoj šesti naslov svjetske prvakinja. Kako ste se osjećali? Možete li opisati te trenutke?

Bila sam jako uzbuđena prije finalnog meča, kao da mi je prvi put. Uvijek na tako važnim i velikim prvenstvima imam tremu jer ne volim gubiti. Fokusirana sam na zlato. Bilo je teško jer sam se borila protiv Irkinje u Irskoj i ona je imala puno više navijača. Borba je bila neizvjesna do samog kraja. Jednu rundu sam ja vodila pa sam u drugoj gubila. Prije treće runde sam se sjetila koliko jako želim osvojiti taj svjetski pojas i pomislila u sebi: „E, nećeš mi uzeti taj pojas!" Treću rundu sam dala sve od sebe, preokrenula rezultat i pobijedila. Najljepši je osjećaj kad se popneš na najvišu stubu na postolju i kad puste *Lijepu našu* tebi u čast.

O čemu mislite kad ste u finalu na svjetskom ili europskom prvenstvu?

Najčešće večer prije finala ne mogu spavati jer razmišljam samo o toj borbi. Vizualiziram cijeli tijek borbe. Zamišljam kako ja dobivam bodove i zadajem udarce te kako na kraju dignu moju ruku kao pobjedničku. Uvijek se zamišljam na postolju sa zastavom, peharom i zlatnom medaljom. Na kraju, skoro uvijek tako i bude. Dodatna motivacija mi je novčana nagrada Vlade RH koja se dodjeljuje samo za 1. mjesto. U slučaju da osvojim srebro na SP ili EP, ne bih dobila ništa. U tom se slučaju fokusiram samo na zlato.

Koja je bila Vaša prva velika titula?

Imala sam samo dvanaest godina kad sam se borila na Svjetskom juniorskom prvenstvu u Budvi. To je bila kategorija za djevojke od 15 do 19 godina. Bila sam najmlađa natjecateljica čitavog prvenstva i tada sam, zapravo, prvi put postala svjetska prvakinja. Tada još nisam shvaćala koliki je to uspjeh. Prvu svjetsku seniorsku titulu osvojila sam s devetnaest godina u Austriji.

Što još radite u životu osim što trenirate *kickboxing*?

Diplomirala sam na Učiteljskom fakultetu u Rijeci. Nažalost, nemam još stalni posao tako da trenutačno radim na zamjeni kao učiteljica razredne nastave u osnovnoj školi u Malinskoj.

U kojoj ste disciplini bolji: *light contactu* ili *point fightu*?

Kad sam bila mlađa, bila sam nepobjediva u *pointfightingu*. Kasnije sam počela osvajati svjetske i europske seniorske titule u *light contactu* pa sam se više usredotočila na tu disciplinu. Moram priznati da mi je draži *light contact*, iako se još uvijek natječem i u jednoj i u drugoj disciplini.

Biste li preporučili „curama“ da se bave *kickboxingom* i zašto?

Preporučila bih curama da se bave *kickboxingom* iz više razloga. Prvo, jer je bavljenje sportom zdravo i odmah se bolje osjećamo. Stečemo pozitivne radne navike i raste nam samopouzdanje. Osim toga, upoznajemo nove prijatelje i putujemo svijetom. Još jedan razlog zašto je dobro baviti se *kickboxingom* jest taj što se u svakom trenutku možeš obraniti ako dođe do kakva sukoba.

Što biste voljeli raditi u budućnosti, po završetku karijere?

Voljela bih biti trenerica *kickboxinga* i prenositi svoje znanje i vještine novim generacijama.

Lea Lončar, 8. b

Problemi Vanese Vukas

Zovem se Vanesa Vukas. Rođena sam u Rijeci 30. ožujka 2004. U jutarnjim satima rodilištem se začuo moj plač koji me je pratio prve tri-četiri godine života. Prema maminim i tatinim pričama bila sam zahtjevna beba. I danas kada pričaju o tome, počnu se *tresti*, valjda zbog neprospavanih noći i glumljenja tko-zna-kakvih životinja da bih se ja umirila. Baka i djed morali su me voziti u autu da pojedem one kašice čudnoga okusa.

Prvi su pravi problemi počeli rođenjem brata Nikole 2006. godine, došao je kao poklon za Novu godinu. Bio je to poklon pun zabrana, obveza dijeljenja... Jedva sam ga prihvatila, jer, znate, kad ste *stariji*, morate u svemu popuštati jer ste stariji, pametniji... Novi se problem pojavio kada sam se morala odvojiti od roditelja i krenuti u vrtić. Bila sam u grupi u kojoj je bilo više dječaka pa sam većinu vremena bila s njima i igrala nogomet. Naučili su me što je gol, *penal*, *out*... Zadnje sam ljeto u vrtiću provela u proučavanju stvari koje tonu u vodi, tj. bazenu. Moje proučavanje završilo je zabranom kupanja.

Napokon krećem u PŠ „Kukuljanovo“. Bila sam jako sretna zato što dio dana neću biti s bratom. Ali moje veselje je ubrzo prestalo jer je već sljedeće godine i on krenuo u istu školu. Uza sve učenje i pisanje u školi dobivali smo domaću zadaću koju smo morali kući rješavati pa još i učiti. Primijetila sam da mi škola krade slobodno vrijeme. Kao da mi to nije bilo dovoljno, krenula sam i na treninge *kick boxinga*. Iako sam na državnom prvenstvu osvojila treće mjesto, odlučila sam se ispisati iz kluba jer je to ipak bio pregrub sport za mene.

Na kraju četvrtoga razreda mama i tata su mi prepustili odluku o tome u koju školu želim ići, u OŠ „Bakar“ ili u OŠ „Gornja Vežica“. Odlučila sam se za „Gornju Vežicu“ jer mi je tata pričao da u Bakru osmaši bacaju petašice u more i da im oni moraju nositi torbu. Početkom petoga razreda vodila sam se idejom da u školi nema Nikole i da sada sve znam: znam čitati, pisati, računati... sada slijedi druženje, zabava i igra. Pripala sam 5. b razredu, a razrednica mi je postala učiteljica Vesna Argentin koju sam u kratko vrijeme zavoljela. Dobila sam mnogo novih predmeta, svaki sat morali smo prijeći u novu učionicu i promijeniti profesore. A joj! Gdje je sada moja stara škola? Dvije učiteljice za sve predmete i vraćanje kući u 11 sati.

Krajem petoga razreda otkrila sam svoga idola. On je Petar Grašo, moj najdraži pjevač. Toliko ga volim da sam nagovorila mamu da me vodi na sve njegove koncerte. Tata me je morao voziti čak u Split samo da odem u njegov restoran u nadi da ću ga vidjeti i upoznati. Ta mi se želja, nažalost, još nije ostvarila.

Sada sam u sedmom razredu. Dobili smo nove, zahtjevne predmete s kojima se svakodnevno borim. Nekad pobjede oni, a ponekad ja. Ali život je uvijek takav, zar ne?

Vanesa Vukas, 7. b

Poklon svetoga Nikole

Šestoga je dana u posljednjem mjesecu 2004. godine u gradu Rijeci sveti Nikola mojim roditeljima donio mali zamotuljak iz kojeg je virila glavica puna čupave, crne kose.

Kažu mi da sam mnoge iznenadila svojim velikim plavim očima. Tata mi je rekao da sam očima sve osvajala od samoga početka. Nona mi pak zna reći da sam bila napredno dijete, ali ne znam koliko bih joj uistinu trebala vjerovati jer ona obožava svoje tri unuke pa o nama često pjeva hvalospjeve. Uglavnom, pričala sam mnogo i brzo.. Mama se i sada često ljuti jer navodno previše pričam i nikada ne držim jezik za zubima.. Ali ona nije svjesna da sam prve godine svojega života najviše vremena provela s njom pa sam usvojila baš njezin način govorenja.

S tri sam godine krenula u vrtić. Tamo smo uživali u bezbrižnim predškolskim danima i o svijetu učili igrajući se. Oduvijek sam bila veselo i razigrano dijete. Jednom sam prilikom bila i previše nemirna pa sam se odjednom našla na podu s ozlijeđenom glavom. Suze je s mogega lica nježno brisala moja mama. Ona je uvijek tu za mene i od kada znam za sebe uči me pristojnom ponašanju. Ona je uistinu moj uzor i model ponašanja koji želim usvojiti. Svoju ljubav prema meni iskazuje svakodnevno. Moja mama vješto uravnotežuje karijeru i obitelj. Nije lako imati dvoje djece i biti uspješan na poslu, ali ona dokazuje da je to moguće.

U vrtiću sam upoznala djecu koja su sa mnom pošla i u školske klupe. U školi su nas dočekale brojne zgode i nezgode. Učenje i škola nisu za mene nikad predstavljali velik problem i zato je škola moje sigurno mjesto gdje se osjećam ugodno.

Moja je velika ljubav ples. Od ranih nogu na pozornicu stupam bezbrižno i volim javno nastupati. Kada smo mama i ja shvatile da je to uistinu ono što ja volim, odlučila sam se upisati u baletnu školu. Još uvijek plešem i to me čini boljom osobom jer učim o ljudima i o umjetnosti.

Novi se preokret u mojem životu dogodio 11. lipnja 2016. Toga sam se jutro probudila poprilično rano, još uvijek pospana. Tražila sam ostale ukućane, ali shvatila sam da sam sama. Zbunjena, nazvala sam tatu ne znajući što će slijediti. Tata mi se javio veselim, uzbuđenim glasom te rekao da se našoj obitelji pridružilo još jedno malo, okruglasto stvorenje po imenu Marla. To mi je malo stvorenje uistinu priraslo srcu, svaki me njezin osmijeh veseli. Sigurna sam da će u budućnosti biti čvrsta i mudra osoba, bar sada tako izgleda kada svojim kratkim nožicama korača po svim kutcima svake prostorije.

Volim provoditi vrijeme sa svojom obitelji. Često odlazimo na putovanja s kojih se vraćam oduševljena novim ljudima, zemljama i običajima. Zato je moj cilj naučiti barem tri strana jezika. Ljeto provodimo na Rabu gdje uživamo u morskim radostima.

Eto, to je moj mali život koji je tek počeo. Sljedeće se godine rastajem sa svojim osnovnoškolskim prijateljima. Tko zna što će se dogoditi? Jedino što znam jest da moram biti čvrsta i svoja, da moram slijediti svoje snove.

Erin Devčić, 7. b

Slika mojega života

Sunce se ulijevalo u bolnicu. Toplina zadnjega dana u mjesecu lipnju punila je prostore. Glasan plač i krikovi odbijali su se od zidova. Svi su pokrivali uši, ali osmijeha na licima nije nedostajalo. To je priča o mojem rođenju koju često čujem.

Tata se želi preseliti u moderniji stan, mama i ja se tome protivimo. Svaki kutak kuće u kojoj živimo iskorišten za igru skrivača, ormarići puni starih udžbenika, tu i tamo pokoja pukotina u fasadi. Sve to kazuje priču koju samo mi znamo i koja nama mnogo znači.

Nikad nisam voljela dječja kolica i sjedalice u automobilu. Nitko na voli biti prisiljen stajati mirno pogotovo kada je poput mene živahan i spreman na avanture. Sjećam se jedne šetnje- Bili smo sretni dok se moja kolica nisu počela kotrljati niz malu nizbrdicu uz more. Mama i tata jurili su za njima kao da trče sprint. Stigli su do njih, a moj stariji brat s vrećicom čipsa u ruci smijao nam se kao da gleda humorističnu seriju.

Volim biti u društvu ljudi koje volim, zato mi je odrastanje uz brata najdraži životni dar. Sve smo radili zajedno, od igranja do gledanja crtića dok je mama spremala ručak- Meni je uvijek bilo zabavno uzimati njegove stvari kako bih privukla njegovu pažnju. Ponekad bismo se satima skrivali u kućicama od jastuka pokrivača i stolica. Tiho bismo se smijali kako nas nitko ne bi pronašao.

Polazak u vrtić nije mi stvarao probleme. Uvijek sam bila ponosna na sebe jer ne bih plakala za mamom koja bi se uvijek ubrzo vraćala po mene. Moja prva najbolja prijateljica nije mislila da će se po

nju roditelji vratiti, zato sam ja odlučila preuzeti odgovornost i brinuti se o njoj. Nakon nekoliko godina smijale smo se tome.

Dan polaska u školu pamte i oni najstariji. Svi smo dotjerani došli na prigodu organiziranu samo za nas. Roditeljske oči svjetlucale su poput dijamanta kada su njihovi đaci prvi put zakoračili u školu.

Nije mi bilo jasno kako ću osam godina provesti s djecom koju ne poznajem. Svi smo se odmah sprijateljili, neki više, neki manje i sada smo složan razred koji ima više zajedničkih uspomena nego prstiju na svim našim rukama.

Trenirala sam razne sportove, ali sam na kraju izabrala ples iako nisam bila posebno zainteresirana dok nisam otplesala prvu predstavu. Zaljubila sam se u ples onako kao kad se kao mali prvi put zaljubite. Mnogo ljudi govori da je ples jednostavan, ali ja to čujem kao ples je jedinstven. Rad i trud, svaki pad i ozljeda zbog koje nikad nećete moći raditi ono što volite najviše vode do uspjeha. Ljudi vide samo ono što na kraju dođe na pozornicu: predivne kostime i haljine koje su usklađene s temom plesa i glazbom. A ja sam znala što stoji iza nastupa. Pljesak na prvoj predstavi značio mi je više od bilo čega drugoga. Sve se na kraju isplatilo.

Svaki osjećaj, novi događaj i različiti ljudi obilježili su mene i moj život. Sve su to dijelovi slagalice koja će na kraju složiti sliku mojega života.

Mia Orman, 7. b

Jadranka Pavlak Frančišković priča svoju priču umirovljene policijske inspektorice.

Policijski je posao velik izazov (rad upućen na državnu razinu „LiDraNa“)

Radila sam u aerodromskoj i pomorskoj policiji, provodila noći u zasjedama kada bih lovila provalnike te sudjelovala u racijama u ugostiteljskim objektima.

Jadranka Pavlak Frančišković u mirovini je sedam godina. Bivša policijska inspektorica sada više vremena može posvetiti sebi, stoga svakodnevno čita knjige raznih žanrova. Kako kaže, knjige su njezina velika ljubav kao i njezina obitelj koju čine suprug Zoran, četrnaestogodišnja kći Tina, ali i tigrica Koko i zlatni retriever Goldi. U vrijeme kada *osmaši* biraju svoj budući poziv, razgovor s gospođom Pavlak Frančišković otkriva više o zvanju koje su televizijske serije učinile vrlo privlačnim.

Unatoč zakonskoj izjednačenost žena i muškaraca, policijski se posao još uvijek smatra uglavnom muškim. Što Vas je privuklo tom poslu?

Prije svega privukla me odora i zanimalo me upravo to - kako bih se ja snašla u poslu koji su u to vrijeme obavljali samo muškarci.

Kakav je bio Vaš put od pozornika do samostalnoga policijskog inspektora?

Put je bio specifičan. Krenula sam od najnižega zanimanja u policiji – pozornika, tzv. rada u odori. Bila sam među prvim ženama na tom radnom mjestu. Počela sam raditi u Pomorskoj policiji u Rijeci. Kada sam prolazila Korzom, sjećam se kako su se ljudi za mnom okretali, jer im je bilo novo i zanimljivo vidjeti ženu policajku. Nakon pozornika bila sam vođa patrole, potom sam počela raditi u kriminalističkoj policiji u civilu kao detektiv, policijski inspektor i samostalni policijski

inspektor. Radila sam uvijek na terenu i u smjenama. Kada sam postala samostalni policijski inspektor, dobila sam najviše ovlasti u svojem poslu.

Kakav je bio Vaš odnos s kolegama?

Kolege su me vrlo lijepo prihvatile te sam sa svima imala dobar odnos. U vezi s time nije bilo nikakvih problema.

Kada zbrojite sve, koliko ste dugo radili u policiji?

Počela sam s devetnaest, a završila s četrdeset godina kada sam, s obzirom da sam imala beneficirani radni staž, otišla u mirovinu.

Saznala sam da ste uz posao pohađali i fakultet. Kako ste uspijevali stizati na fakultet i u isto vrijeme obavljati posao?

Kada sam došla u policiju, imala sam srednju stručnu spremu, završila sam Ekonomsku školu. Nakon desetak godina odlučila sam se upisati na fakultet kako bih mogla napredovati. Uz posao sam išla na predavanja i polagala ispite. Nije mi pričinjalo problem obavljati sve službene poslove na terenu i u smjenama uz obveze na fakultetu. Visoku stručnu spremu stekla sam u roku od četiri i pol godine. Bio je to veliki izazov, a ja volim izazove.

Koji Vam je dio posla bio najzanimljiviji?

Stvarno sam voljela svoj posao, svaki njegov dio, pa ne bih mogla izabrati što mi je bilo najzanimljivije. Obavljala sam

ISKRICE 2018.

najrazličitije poslove u svojoj službi i sve mi je bilo zanimljivo i puno izazova.

Možete li nam ukratko ispričati o Vama najupečatljivijem zadatku?

Najupečatljiviji sam zadatak radila s kolegicom. Radilo se o bludnim radnjama nad djetetom koje je išlo u osnovnu školu. Imale smo opis osumnjičenoga, ali nismo znale o kome se radi. Trebale smo ga identificirati. Kada smo ga pronašle, dijete je prepoznalo tu osobu, a osoba je odvedena u Istražni zatvor, a potom pritvorena. Sve je to odrađeno u roku od tri-četiri dana, jer smo radile prekovremeno i davale sve od sebe da pronađemo počinitelja.

Koliko ste trebali trenirati da dobijete savršenu fizičku spremu?

Kada sam se obučavala za policajca, po nekoliko mjeseci smo svakodnevno imali kondicijske treninge. Učili smo borilačke vještine te razne zahvate. Nakon što sam samostalno počela obavljati policijski posao, svakih nekoliko mjeseci prolazili smo provjere fizičke spreme, što je na kraju godine bilo i ocjenjivano.

Koliko se zna, zadatci policajca vrlo su raznoliki. Jesu li Vaši bili takvi?

Radila sam u aerodromskoj i pomorskoj policiji, provodila noći u zasjedama kada bih lovila provalnike te sudjelovala u racijama u ugostiteljskim objektima. Na osiguranjima sam bila za vrijeme nogometnih utakmica, raznih koncerata i kulturno-zabavnih manifestacija. Radila sam na otkrivanju počinitelja raznih kaznenih djela u vezi s provalama, razbojništvima, drogom, maloljetničkim kriminalitetom i gospodarskim kriminalitetom. Razgovarala sam s oštećenima, svjedocima i počiniteljima prekršaja i kaznenih djela.

Imate li što poručiti mladim ili budućim policajcima?

Policijski posao nije samo represija, nego prije svega prevencija. To znači da policajci nisu u službi da bi kažnjavali, već da bi ukazali da je nešto loše napravljeno. Naravno, tamo gdje se može ukazati na to. Postoje prekršaji i kaznena djela u kojima nema "opraštanja", a počinitelj ne može proći samo s opomenom. Također, policajac treba biti oličenje pravednosti i poštenja kako bi bio na čast svojoj službi i poslu koji obavlja.

Tina Frančišković, 8. a

Project Competition 2018

Učenice 5.a razreda Ivona Brezovec i Nika Keser sudjelovale su na međunarodnom natjecanju Project Competition 2018. Na ovo natjecanje pristiglo je 37 radova iz Hrvatske. Među hrvatskim radovima koji su osvojili najviše glasova u natjecanju je i naša škola: **2. mjesto: OŠ Gornja Vežica, Rijeka.**

Intervju s Ivonom Maračić, pjevačicom riječkog benda E.N.I.

Dvadeset godina bavljenja glazbom

Glazba je za mene začim života, kao sol i papar u hrani.

Već od rođenja Ivona je povezana s glazbom. Glazbu je zavoljela zahvaljujući svojem ujaku, nekadašnjoj pop-zvijezdi Džou Maračiću Makiju. Kako je odrastala, sve više je shvaćala da će ju glazba uvijek pratiti i voditi. Iako je vrlo zaposlena, odvojila je nekoliko minuta kako bi nam otkrila svoj glazbeni put.

Što Vam glazba znači u životu?

Glazba je za mene začim života, kao sol i papar u hrani. Možda bih i preživjela bez nje, ali s njom je život puno intenzivniji, ispunjeniji. Ljubitelji nogometa ne bi se složili sa mnom, ali što se mene tiče, glazba je najvažnija sporedna stvar na svijetu!

Tko Vas je upoznao sa svijetom glazbe?

U mojoj je obitelji glazba oduvijek bila prisutna. Kad sam bila mala, na zidu su visjeli neki ukrasi... Kad sam počela čitati, shvatila sam o čemu se radi – bile su to uokvirene zlatne ploče, nagrade koje je moj ujak Džo Maračić Maki dobio od svoje izdavačke kuće za 100 000 prodanih ploča!

Jeste li sudjelovali na dječjim festivalima?

Jesam, to su bili moji prvi pjevački nastupi. U prvom razredu osnovne škole, kada sam živjela na Krku, osvojila sam drugo mjesto na festivalu *Mladi Punta pjevaju*. U drugom sam razredu osvojila prvo mjesto. I danas čuvam nagradu koju sam tada osvojila, prave krčke sopele (smijeh).

Bavite li se još čime osim pjevanjem?

Ja sam po struci psiholog i psihoterapeut, radim u struci preko jedanaest godina i uistinu volim svoj posao.

Je li teško baviti se pjevanjem i vašom strukom?

Glazba je u mom životu sada prisutna više kao hobi nego kao profesija, tako da nije teško uskladiti sve obveze, štoviše, ovako imam svojevrsnu životnu ravnotežu. Kada sam studirala i počinjala raditi, puno sam više putovala, nije bilo uvijek jednostavno sve stizati, ali sve je lakše kad čovjek radi ono što voli i u čemu uistinu uživa. Tada to više nije obveza nego veselje.

Imate li vremena za sebe i svoju obitelj?

Naravno, jako mi je važno imati vremena za svoje najdraže. Vrijeme s njima puni moje baterije. Tako je lakše ispunjavati brojne obveze. Moj me partner podupire u objema mojim profesijama, a ona glazbena i njemu je bliska. I sam stvara glazbu, kantautor je, tako da jako dobro razumije moju ljubav i potrebu za glazbenim izražavanjem. Najveću potporu čovjeku možete dati tako da razumijete i strpljivo podnosite okolnosti u kojima se on ili ona bave svojom strašću.

Imate li tremu na nastupima?

I danas, nakon dvadeset godina bavljenja glazbom, uvijek postoji doza uzbuđenja pred nastup, ali nije to ona trema koja paralizira, više ona koja „diže“ raspoloženje i pomaže da nastup bude još bolji!

Tko vam je najveća potpora?

Mama je sigurno osoba koja mi je najviše pomogla da ostvarim ono što sam željela. Od onih praktičnih svakodnevnih stvari, vožnja na probu, na nastupe, „peglanja“ kostima za nastup i sl. pa do iskrenih kritika i pohvala – ona se nikad nije ustručavala reći kad joj je što „bezveze“ ili „odlično“, radilo se o pjesmama, koreografijama ili scenskoj odjeći (smijeh).

Kako ste upoznali Elenu, Nikolinu i Ivu, ostale članice skupine E.N.I.?

Sve četiri bile smo 80-ih solistice u vokalnoj skupini *Putokazi*. Miranda Đaković odabrala nas je za jedan pop-projekt, vjerujem niti ne sluteći da će on potrajati preko dvadeset godina!

Što biste poručili mladima koji se žele baviti glazbom?

Poruka je ista za sve mlade koji imaju bilo koji talent i ambiciju - razvijajte ga! Važno je biti marljiv i uporan, prepoznati tko su u našem okruženju ljudi od povjerenja, čuti dobar savjet, ali i slijediti svoje srce i instinkt.

Ema Pelčić, 8. b

Francuski raj na zemlji

(rad upućen na državnu razinu natječaja „Europa u školi“)

Zastajem. Francuski pejzaž krase mi vidokrug u ovo sjetno jutro. Brežuljci se protežu jedan preko drugoga i hvataju prve zrake sunca koje se probijaju kroz snažnu vojsku tmurnih oblaka. Na zemlji boje zlata vraci u daljini nestaju i stapaju se s pozadinom sivih oblaka. U obližnjem vinogradu seljaci vješto obrezuju trsove.

Nastavljam hodati prašnjavom seoskom cestom pokraj kuća od žute hrapave cigle. Iz jedne kuće dopire miris svježeg pečenoga kruha, a iz druge, niske kućice s malog drvenog prozora proviruje znatiželjno lice naborano širokim osmijehom. Na zvonkom francuskom jeziku pozdravlja me: „Bonjour!“

Taize osvaja svojom toplinom i posebnosti. S jedne strane jednostavnost života malobrojnih seljaka, a s druge nepregledno mnoštvo mladih iz svih dijelova svijeta koji ovdje dolaze provesti svoje ljetne praznike. Razdragana rijeka mladih koja se ovdje neprestano slijeva, kao da se svim silama trudi narušiti tipičnu mirnoću ovoga francuskog sela. Žamor mladih kao žubor brzog potoka unosi novi život u ovo pitomo selo.

U prošlosti ovaj je kraj bio poznat po jednoj od najvećih benediktinskih opatija u Europi. Obližnji tornjevi opatije Cluny podsjećaju na njezinu slavnu srednjovjekovnu prošlost. U podnožju tornjeva jaki konji gracioznog koraka ispunjavaju zrak glasnim rzanjem. Ponosni su to konji još ponosnijih predaka koji su na ovom istom mjestu odgajani za službu u Napoleonovoj vojsci.

Napuštam Burgundiju i krećem dalje južno prema Lionu. Iza mene ostaju pitoma sela, a očekuje me vreva velegrada.

Marta Vrankić, 8. b

Briselskim ulicama

Jutro je svanulo kroz prozor moje sobe u briselskom hotelu „Boom!“. Atomium, ogromna građevina u obliku atoma, presijavala se među visokim zgradama. Prepoznala i onu Europskoga parlamenta gdje je moj tata išao na seminar. Kada nam je, napokon, ostalo vremena za razgledavanje, uputili smo se prema središtu grada.

Prvi smo se put zaustavili nedaleko od hotela, u botaničkom parku, zelenom okrilju, potpuno utopljenom u tišinu i mir, iako se smjestio odmah do užurbanih ulica. Gusti šumarci skrivaju potok obgrljen mostićem. Dom je to patkama svileni perja koje su nas promatrale dok smo se nastavljali kretati prema centru.

Niza sive, suncem obasjane ulice teče masa ljudi, kao mravi što svaki na svoj način traže put prema mravinjaku. Hodajući niz uske prolaze, sivobijelo kamenje zasjalo je bojama zastava raznih restorana, čudnovatih i običnih dućana, živopisnih kafića.... Sladeći se najboljim sladoledom u gradu, od originalne belgijske čokolade, koji mi je otkrio tata, uživala sam u zvucima violine kojom je spretno rukovala neka mlada djevojka. Zatimivši glad, šetali smo još malo te sam se fotografirala kod poznatog kipa *Manekena Pisa* na križanju dviju uličica.

Kad su nas već zaboljele noge, sjeli smo na podzemni vlak koji nas je odveo do prirodoslovnog muzeja. Razgledali smo jednu od najvećih zbirka dinosauruskih kosti. Oduvijek sam znala da su dinosauri veliki, no tek pred ovim vitrinama shvatila sam koliko su uistinu bili kolosalni ti pretpovijesni gmazovi, te je moje strahopoštovanje prema njima postalo još veće.

Sutradan smo se vratili na aerodrom. Nismo se ni otisnuli od tla, a ja sam već bila uzbuđena misleći na posve izvjestan povratak u ovaj šareni mirni grad.

Mara Golob, 8. b

Ljeto u srcu Devona

Vozimo se prema školi, zgradi u kojoj se održava nastava za djecu iz različitih država. Još je rano pa se u automobilu ne oglašava nitko osim radija. Iako je ljeto, ovdje je skoro uvijek nebo prekriveno lijanim sivim oblacima. Sunce tek ponekad izviri i pogleda mirni grad, pa se opet skriva. Ni kiša nije stalna gošća.

Ubrzo stižemo do muzeja od kojega nastavljamo pješice. Poput bajke je: prvo nas upoznaje s prošlošću grada za vrijeme Prvoga svjetskog rata, a zatim smiruje atmosferu starim raskošnim stolicama i stolovima. Na kraju nas uvodi u čarobni dio pun neodoljivih divljih životinja od kojih se odmah rastopi grubost rata i burne prošlosti. Kraj muzeja stoji stari toranj sa satovima koji gledaju na sve četiri strane svijeta. Svaki sat pokazuje drukčije vrijeme i zbunjuje prolaznike.

Gradskim ulicama prolazi mnogo ljudi - stariji i mlađi, različitih rasa. Svi se doimaju radosni i sretni što su ovdje. Na poznatoj tržnici povrće ljepotom mami kupce i budi ih iz slatkoga sna. Preko puta kupce privlači rumeno meso i plava riba. Između povrća i voća odvija se natjecanje kojim se utvrđuje što ljudi više vole. A kupci, kao loši sudci, kupuju pomalo od svega kako bi napravili cjeloviti ručak za svoje najdraže.

Došavši na destinaciju prerano, odlazimo na livadu u blizini škole. Prostrana je i čista. Otvara ruke i prima sve u mekano naručje. Sjedeći na livadi, oku se prikada brežuljak. Na njemu je nekad ležao dvorac s kojega se pružao zadivljujući pogled na bistru rijeku Taw. U mašti vidim mnoštvo podanika i vitezova, osiguravaju davnom olujom odnesenu unutrašnjost, raskošnu i svečanu poput prelijepa sna.

Poslijepodne, kada je nastava završila, sunce proviri iza oblaka i obasja vedri grad Barnstaple.

Ema Pelčić, 8. b

Kišni dan u Veneciji

Čekam na ukrcaj za brodić čije je odredište Venecija, središte talijanske pokrajine Veneto. Osim po svom jedinstvenom izgledu Venecija je poznata i po osobujnoj prošlosti središta slavne Mletačke Republike. Grad se prostire na 117 manjih otoka u venecijanskoj laguni. Mene je put nanio na dva veća - Murano i Burano.

Ukrcala sam se na jedan od mnogobrojnih turističkih *vaporetta* i zaplovila prema gradu. Prvo sam zamijetila mnoštvo lica, iz svih krajeva svijeta. Padala je kiša. Zvukovi lokalnih prodavača i posjetitelja, unatoč kiši, odjekivali su glavnim Trgom sv. Marka, zaštitnika Venecije. Nižu se tu garđevine gotičke, bizantske i renesansne arhitekture, poput Bazilike sv. Marka koja moćnim izgledom svjedoči slavnu venecijansku povijest. Unutrašnjost bazilike, čiji su zidovi pozlaćeni, za sunčanih dana sja u svim bojama. Hodajući dalje niz trg, ulazim u mračne zbijene uličice prepune šarenih trgovina iz čijih se izloga nude figure gondola, poznate šarene maske i čipka - karakteristični venecijanski suveniri, uspomene na karnevalsku prošlost i sadašnjost. Obliznji kanali pristaništa su mnogobrojnih gondola, tradicionalnih venecijanskih plovila. Spremno čekaju odvesti putnike u razgledavanje grada. S lokalne tržnice dopiru mirisi tradicionalnih mediteranskih začina i jela. S mosta Rialto naziru se obrisi cijeloga grada, a pod mostom razigrani kišobrani skrivaju svoje vlasnike dok razgledavaju kutke grada. Vraćajući se do mjesta na kojemu sam se iskrcala, pod nogama osjetim lagani nagib tla nastao natapanjem drvenih balvana od kojih je mol izgrađen. Domišljatost i snalažljivost lokalnih stanovnika u ne baš povoljnim uvjetima života na stupovima oš je jedna zanimljivost burne venecijanske prošlosti.

Ulazim još jednom u brodić i vozim se prema otoku Muranu. Poznat je po tradiciji ručne izradbe stakla. Ovdašnji su stanovnici u prošlosti živjeli isključivo od ovoga umijeća. Čudesna je preobrazba usijane mase u raznobojne predmete najrazličitijih oblika.

Sljedeća postaja – otočić Burano. Osebujnim i pomalo zaigranim čine ga raznobojna pročelja kuća što su ih, kako legenda kaže, žene bojile ne bi li njihovi muževi pomorci prepoznali svoj dom pri povratku s putovanja. Na ovim otocima, zbog izložena položaja, nema mnogo raslinja, tek pokoji zeleni div prkosi laguni. Otočići Murano i Burano mjesta su odmora za dušu i tijelo, nasuprot Veneciji koja vrvi životom i zabavom.

Zanimljiva povijest, građevine i krajolik čine Veneciju i okolicu zanimljivim mjestom za posjet u bilo koje godišnje doba pa je ona stjecište milijuna turista iz svih krajeva svijeta. Danas sam i ja bila jedan od njih.

Martina Linić, 8. c

